

Findë úruva

Anna Koroleva | lostris.net

Místo: Menegroth, Doriath

Doba: První věk, ~ od 1012 do 1100

oho jarního rána bylo nebe průzračné, modré a jiskřivé. Slunce se třpytilo a k zemi se snášel sněhobílý poprašek, aby osvěžil tváře hledící vzhůru. Tráva kolem stříbřitých chodníků zářila ve své skvostné syté zeleni a drobné květy se otevíraly paprskům.

Vzduch voněl po šeřících a jasmínu a jemně ho čeřil zpěv malých ptáčků, kteří rádi hřadovali na vznesených zlatých větvích sloupů ve tvaru dubů.

Každý den v Menegrothu byl jako pohádka i pro samotné elfy. Město svou atmosférou velice připomínalo Valimar, a to díky Melian, Maie, ženě krále Thingola, který vládl Doriathu. Její moc probouzela k životu nejkrásnější elfí sny. Bylo to město, kde se elf snadno mohl radovat každý den.

Toto ráno však bylo něčím výjimečné – i kdyby jen pro jednoho elfa, jedinou rodinu. Přečasně mamince se narodila dcera, děťátko s jemně nazrzlou čupřinkou uprostřed čela. Rodiče měli k radosti ještě o důvod víc, protože takové vlasy nebyly v Menegrothu zdaleka běžné a věstily svému nositeli neobyčejný život.

A tak na svět přišla Maryanen, dívka s ohnivými vlasy.

Její život vskutku nebyl obyčejný – šťastným se však nazvat nedal. Již v útlém dětství, sotva se naučila mluvit, její otec byl zabit v drobné šarvátce se skřety, Morgothovými špehy, kteří slídili v okrajových lesích Doriathu. Její matka dlouho truchlila natolik, že se přestala své dceři věnovat. Nakonec jí život přišel tak prázdný a zbytečný, že se vrhla ze skály do vodopádu Esgalduiny.

Maryanen později našli hraničáři, jak se bezcílně toulá po louce blízko místa matčiny smrti, bezradná, zmatená a s uplakanýma očima. Nevěděli, ke komu patří, a tak ji přivedli ke králi Thingolovi.

„Čípak jsi, maličká?“ obrátil na ni král laskavou tvář, když ji uviděl. Na první pohled si všiml, že má holčička netypicky medové vlasy. Užitečným zvykem vládců je vědět všechno o všech a Thingol si skutečně vzpomínal na pár, který teprve tak nedávno slavil narození zrzavého potomka.

„Maminky a tatínka,“ zašeptalo děvče, kterému bylo viditelně úzko, když muselo tak samo čelit neznámému prostředí a cizím lidem.

Thingol se shovívavě usmál. Pokynul jednomu z nálezců, aby přišel blíž.

„Pamatuješ si, Faerone, kdo byl Caegaran Strohý, hraničář, kterého před časem zabili skřeti?“

„Ano, pane, sloužil v jihovýchodním oddílu. Zůstala po něm žena, bydlí tady ve městě,“ přikývl ochotně hraničář.

„Tohle musí být jejich dcera,“ ukázal Thingol na Maryanen. „Prosím, vyhledej vdovu Galadeth a odveď tu maličkou k mamince.“

„Rozkaz, pane,“ přikývl voják a vzal Maryanen za ruku. „Pojď, malá, půjdeme k mamince, co říkáš?“

„Maminka je pryč...“ povzdechlo si děvče. „Maminka skočila a pak zmizela a už nepřišla. Volala jsem ji, ale neodpovídala. Nemohla jsem ji najít.“

Všichni přítomní se zamračili, jak se snažili odhalit v jejích slovech pravý význam. Nakonec Thingolovi svitlo a čelo se mu zachmuřilo.

„A kdepak maminka skočila, na louce u řeky?“

Děvče přikývlo.

„Aj-aj,“ ulevil si tiše král. „Faerone, byl bys tak laskav a vyhledal... pro všechny Valar, třeba ošetřovnu? Můžou se tam na ni podívat, jestli je v pořádku, třeba ji uklidnit a utišit, a pak...“

Zadíval se smutně na Maryanen, která nabírala k pláči, když slyšela jeho slova. Jistá její část zřejmě chápala, že se stalo něco ošklivého.

„Výjimečnost není vždy důvod k jásání, což?“ zabručel spíše sám pro sebe. „Odveďte ji a ať jí najdou ubytování, dokud nebudu vědět, co dál.“

Maryanen seděla na vyřezávaném lůžku se sněhobílým povlečením a klátila nožkami. Lidé se kolem ní míhali, v koutku hudebníci tiše vyhrávali příjemnou melodii a na nočním stolečku voněla ohromná kytice šeříků. Dojmy splývaly a točily se kolem ní jako větřík ženoucí spadané listí. Bylo jí trochu smutno, ačkoli nevěděla přesně proč, a cítila se unavená. Energie v těle jí začínala jemně vibrovat, jako se jí to obvykle před usnutím stávalo, a po dlaních se jí rozeběhly miniaturní nožičky neviditelných mravenců. Víčka jí těžkla a doléhal na ně spánek. Maryanen si tiše povzdechla a sklouzla do jeho hlubin.

Probudil ji hlas. Nejprve zněl ozvěnou, jak se rozlehl v tichých temných zákruzech mysli, která bloudila jinde. Když se však vyostřil, jakmile se probudila, ukázalo se, že patří sličné tváři, jež se nad ní skláněla.

„Ty jsi nám tu usnula, jak dlouho si tě nikdo nevšimal,“ usmíval se elf. „Omlouvám se, ale právě přinesli další raněné z pohraničí.“ Všiml si jejího nechápavého výrazu. „To ti asi nic neříká – jednoduše jsem na tebe až do nynějška neměl čas.“

Bez námahy ji vytáhl do sedu. Maryanen zamžourala po okolí. Ruch se uklidnil, osoby v bílých róbách už procházely jen občas a volným krokem, rušivý šramot utichl, jen hudebníci pokračovali ve svém nevtíravě tichém vyhrávání.

„Chei k mamince,“ fňukla.

Elfovi se na obličejí rozprostřel výraz rozpačitého soucitu. Samozřejmě slyšel o osudu jejích rodičů, tu zprávu s sebou přinesli hraničáři od krále Thingola. Neměl však to srdce dívku nutit plně pochopit události. Odkáslal si tedy.

„Maminka na tebe čeká,“ řekl tiše. Byla to vlastně pravda. V Mandosu se jistě znovu setkala s mužem a společně teď očekávají dceru. Elfa najednou něco napadlo. „Maminka tě sem poslala, abychom se na tebe podívali. Co říkáš? Musíš být unavená, když jsi usnula, tak se pojd' převléct a můžeš zase spát, hm?“

Pokusil se o nadšený úsměv, ale lítost jej prozradila. Maryanen si toho ale očividně nevšimla.

„Kde to jsem?“

„V síních uzdravování. Sem se chodí, když ti není dobře, a léčitelé udělají všechno pro to, abys zase vesele běhala. Ty jsi na těle zdravá, ale... ehm, maminka se o tebe bojí a chce, abychom se o tebe postarali.“

Zdálo se, že holčička toto vysvětlení přijala. Mělce si povzdechla.

„Jsem unavená,“ protřela si pěstičkami oči. „Chtěla bych pohádku...“ pohlédla na elfa nejistě. Usmál se.

„Povím ti jednu hezkou, co znám, chceš? Ale nejdřív se musíš převléknout, máš umazané šaty; vrchní sestra by mi udělala ze života peklo, kdyby na povlečení našla bláto a trávu.“

Maryanen zůstala na ošetřovně několik dní. Král Thingol neměl čas se příliš věnovat hledání nového domova pro malého sirotka a když si jej konečně udělal, zjistil, že mezi elfy není nijak bouřlivý zájem o pěstounskou péči. Spolu s tou o červených vlasech se nesla pověra, že dítě osiřelé tak záhy bude mít tragický život. Thingol sám sice uznával, že na tom mohlo být mnoho pravdy, nicméně byl v koncích s nápady, co si počít s děckem, o které se nemá kdo starat.

Bylo ve všeobecné známosti, že vedoucí léčitel lord Celeborn byl ke všem svěřencům laskavý a vřelý, protože tu práci dělal z lásky; zatím ani jednou nevyslal posla ke králi, aby se zeptal, zdali se konečně nenašla náhradní rodina. Dal tedy prozatímní rozkaz, že se Maryanen musí ponechat v jeho péči

v síních uzdravování, dokud se nenajde někdo, kdo by se jí ujal. V duchu se jen modlil, že tam nebude navěky.

Dosud se neměla nijak špatně. Krmili ji nejvybranějším jídlem, z jejího domu byly dovezeny všechny její věci, které ošetřovatelé rozestavěli kolem jejího lůžka, aby se cítila víc jako doma, a každý den ji někdo z pečovatелů vodil ven na dětské hřiště, kde si hrála s ostatními dětmi, kterých ve městě nebylo mnoho.

Kdykoli si postýskla a vzpomněla na matku, někdo ji rychle utěšil několika konejšivými slovy a pak plynule přešel k něčemu radostnějšímu, aby odvedl dívčinu pozornost. Fungovalo to dobře a Maryanen si začínala zvykat na to, že jí máma ani nechodí navštěvovat. Po nocích, když se jí nedařilo usnout, však vnímala tu divnou prázdnotu v srdci, které na rozdíl od smyslů dobře vědělo, že jediný člověk, kterého měla, odešel navždy.

Zpráva o tom, že se hledá rodina pro sirotka, byla postupem času zapomenuta. Na ozdravovně si všichni už zvykli, že na jednom z lůžek prakticky bydlí stálý pacient. Jak dny ubíhaly a Maryanen rostla, čím dál víc si uvědomovala, že je něco špatně. Vzpomínka na matku, na její tvář i hlas, pomalu bledla, ale bolest jako by se nemírnila. Cítila žal a zmatek a dlouho na něj nedokázala ukázat.

Lord Celeborn jí nakonec byl neoficiálním pěstounem, protože k němu velice přilnula, mnohem rychleji než ke zbytku zaměstnanců ozdravovny, kteří se jí stávali velkou rodinou. Jedině jeho hlas a dotek dokázaly utišit pláč, v nějž občas během bezesných nocí propukala, a jen on byl poctěn takovou důvěrou, že se k němu schovávala, když se něčeho bála nebo jí bylo smutno. Vodil ji za ruku na procházky, sedával u ní na dětském hřišti a s láskou v očích pozoroval, jak roste.

Jednou, téměř po roce (pro dospělého elfa velmi krátkém úseku času – elfí děti však rostou stejně rychle jako lidské, než je jejich tělesný vývoj dokončen), byla Maryanen k neutišení, i když ji Celeborn dlouho choval a houpal. Když se konečně trochu zklidnila, odpověděla mu na otázku, co se děje.

„Maminka už nepřijde, vid', že ne?“ popotáhla. Probodla ho při tom tak přímým pohledem, že se neodvážil zalhat.

„Ne, už nepřijde,“ přiznal tiše.

„Proč?“ zaštkala opět. „Už mě nemá ráda?“

„Tím to není, broučku,“ přitiskl si její hlavičku na hrud' a sám vyčerpaně zavřel oči. „Ona nemůže přijít, protože je moc a moc daleko. Odtud se nedá vrátit, víš?“

„Viděla jsem dneska, jak ses staral o toho vojáka,“ vzlykla. „Proč se pak už neprobudil? Odešel tam, kam máma?“

Celeborn si hořce povzdechl.

„Ano, odešel tamtéž. Teď se tam o ně stará Námo, zlatíčko. Nemají se špatně.“

„Už za mnou nemůže?“ vzdychla Maryanen.

„Nemůže. Zůstala jsi tak samotinká. Nevím, jak tě mohla opustit.“

Utichla, ale Celeborn ji ještě chvíli houpal v naději, že usne. Když se však pokusil vstát a odložit ji, chytila se ho za roucho jako klíště.

„Nechod pryč,“ zakňourala a v jejím hlase se ozvala panika. Povzdechl si, ale ve skutečnosti ho její důvěra dojala, a pomaličku se bokem položil, aniž ji pustil. Usnula hluboce, ale její pěstičky zůstaly zatnuté na látce na jeho hrudi až do rána.

Osvojil si ji nedlouho po tom. Přišel za králem Thingolem s tím, že pokud se dosud nikdo nepřihlásil o pěstounství, rád by si ji ponechal. Vyjádřil pochybnost, jestli by se Maryanen ještě vůbec byla ochotna sžít s někým jiným, když tak přilnula k němu. Thingol se tomu popravdě nedivil a byl rád, že se konečně našel někdo, komu může za péči o to dítě přenechat zodpovědnost, a tak svolil. Oficiálně se tedy stala jeho schovankou ve čtyřech letech.

Čím byla Maryanen starší, tím lépe chápala, proč byla takto pohozena na krk cizím lidem; pro Celeborna však bylo znovu a znovu milým překvapením, že to nevnímala nijak tragicky. Když jí bylo dvanáct let, svěřila mu důvod: kdyby ji prý matka nenechala na pospas osudu, nikdy by nezískala někoho tak dobrého a milujícího, jak byl Celeborn. Dojetím se rozesmál, pevně ji objal a políbil na čelo.

„Vždyť ty jsi mi také přirostla k srdci, děvčátko,“ povzdechl si. „Jsem rád, že jsi tehdy byla svěřena zrovna mně.“ Maryanen se mu spokojeně usmála do roucha.

Maryanen však i přesto matčina smrt velmi mrzela, ale věděla, že to nemusí říkat, protože Celeborn to chápal. Ovšem místo, kde máma v zoufalství skočila do řeky, se dcerce usadilo v paměti natolik, že si na něj jasně vzpomínala doteď. Už před časem ji napadlo, že jej musí najít; třeba jen tak se může té vzpomínky zbavit a nechat minulost minulostí.

Celeborn ji ale odmítal pustit.

„Sama tam jít nemůžeš a já nejsem král, abych s tebou poslal oddíl vojáků,“ mračil se nesouhlasně. „Nejsem ani žádný kouzelník, abych nás oba ubránil, kdyby si na nás počíhali skřeti. Je mi líto, Maryanen, ale budeš to muset pustit z hlavy. Není to bezpečné, dokud Temný pán vztahuje své dlouhé ruce až k okrajům Doriathu. Možná potom, jestli se nějakého dočkáme...“

Viděla v jeho obličejí starost, ale zřejmě věřil tomu, že ho poslechne, protože o tom dál nemluvil a usmíval se na ni stejně lehce jako vždy. Na nějakou dobu se tedy své myšlenky vzdala, ale ta v ní hlodala dál, až ji přiměla znovu přehodnotit situaci. Bylo jí třináct a začínala mít tendence neposlouchat dobré rady starších. Chtěla znovu vidět místo, kde si její matka vzala život a kde začala úplně jiná etapa jejího vlastního životního putování.

Půjčila si tajně Celebornův plášť vyrobený z hithlainu a ocelovou dýku, kterou používal na otevírání dopisů. Plášť jí byl příliš dlouhý, takže si ho musela založit pomocí zavíracích špendlíků. Když se na sebe podívala do zrcadla, shledala, že je to dostatečné vybavení pro jedinou malou, tichou osůbku, která se vydává do nebezpečí. Nikdo by ji neměl spatřit, leda by byl sám neviditelný a ona do něj vrazila. Zásunula si dýku za látkový opasek, přikryla si hlavu kápí a zavinutá do nenápadné látky se potichu vydala z budovy ven.

Věděla přibližně, kde ji tehdy našli, a samozřejmě mohla celou dobu jít podél řeky. Cítila se sebejistě a těšila se, že konečně uleví svým vzpomínkám na onen osudný den.

Šla nepozorovaně dlouho, ale pořád si nebyla jistá, zda došla na místo. Občas se jí užuž zdálo, že je to ono, ale pak ten dojem zmizel. Nakonec, když už byla unavená, se chtěla zastavit a alespoň si na chvíli sednout; nenapadlo ji vzít si s sebou občerstvení, protože počítala s tím, že se dlouho nezdrží, aby Celeborn neměl strach a nezlobil se. Jak tak seděla, měla najednou pocit, že je něco špatně. Když zadržela dech a rozhlédla se, nic neviděla, ale cítila něčí přítomnost.

Pak její bystré elfí oči konečně něco zahlédly. Byl to jen kratičkový pohyb, skoro jako pohyb listů v korunách stromů, ale byla si jistá, že se nemýlila. Najednou se ozval křik. Zpoza stromů vyrazili skřeti a v patách jim běželi hraničáři. Maryanen je pozorovala v němém úžasu, zkamenělá strachem a třesoucí se vzrušením. Hraničáři rychle skřety doběhli a pobili je do jednoho. Když se vraceli, na chvílku opustili svou úzkostlivou opatrnost a spokojeně se smáli. Za chvíli zmizeli z doslechu a zanechali ji opět v poklidném tichu.

V tom okamžiku však Maryanen zaslechla něco za sebou a udělala tu hloupost, že se pohnula a otočila, čímž se samozřejmě dokonale odhalila. Poslední, co viděla, než ztratila vědomí, byl ohavný začernalý skřet, který se napřahoval s ohromnou rezavou mačetou v ruce...

Celeborn při návratu do svého bytu našel otevřenou šatní skříň a rozsypanou krabičku špendlíků, na které Maryanen ve svém zaujetí úplně zapomněla. S nepříjemným tušením se prohrabal svými šaty a chybělo tam přesně to, co se obával, že nenajde. Když se rozhlédl, všiml si, že na jeho stole chybí ozdobná dýka na dopisy.

Vrazil do jejího pokoje, ale ten zel prázdnotou. S bušícím srdcem vyběhl ven a všech, které potkal, se ptal, kde je Maryanen. Všichni jen kroutili hlavou, že ji neviděli. Dorazil až k východu, schody bral po třech a navštívil všechna místa, kde jeho svěřenka obvykle pobývala, ale nikde ji nepotkal.

Když se s nadějí v koncích vracel k domům uzdravování, potkal strážného, který se při pohledu na Celebornův výraz účastně ptal, co se stalo.

„Moje schovanka, Maryanen, si vzala můj plášť a dýku a nemůžu ji teď nikde najít,“ odvětil mdle Celeborn. „Bojím se, že šla do lesa. Už před časem mě prosila, abych ji tam doprovodil, ale rozmluvil jsem jí to – obávám se, že nakonec neposlechla takovou zpátečnickou dospěláckou radu, jak už to děti v jejím věku mají ve zvyku.“

Strážný chmurně pokýval hlavou. Pak se ale zamračil.

„Nemá ona zrzavé vlasy?“ nadhodil.

„Ano, má. Proč?“ zbystřel Celeborn.

„Před dvěma třemi hodinami jsem zahlédl vycházet někoho v plášti. Nevšiml bych si toho, kdyby jí zpod kápě nevykukovaly právě ty vlasy – ty ji dost prozrazovaly. Nevím ale, jestli se vrátila.“

Celeborn ztěžka polkl.

„Děkuji ti,“ vydechl, „ale teď asi budu muset něco zařídit...“ S těmito slovy, která pronesl s očima hledícíma do neznáma, se otočil a běžel do paláce. Strážným řekl, že naléhavě potřebuje vidět krále, ale jeden z nich přezíravě opáčil, že se už mnohokrát setkali s naléhavými prosbami, které vládce nakonec vyhnal z paláce za okrádání o drahocenný čas pitomostmi. Celeborn jim tedy dutým hlasem vysvětlil, že jde o dítě, které se vydalo samo daleko do lesů a ještě se nevrátilo. Strážný si ho prohlédl od hlavy k patě, ale nakonec ho pustil dovnitř.

„Celeborne!“ zvolal Thingol s úsměvem. Pak si všiml jeho obličeje a mnohem vážněji dodal: „Co tě sem přivádí, synu?“

„Maryanen,“ zachraptěl. „Šla se podívat na místo, kde zemřela její matka, můj pane. Strážný u ošetřovny tvrdil, že jsou to už dvě tři hodiny, co odešla, a zatím se nevrátila. Vzala si sice můj plášť, ale s ukryváním před zraky nebezpečí nemá vůbec žádné zkušenosti. Jsem strachy bez sebe, abych se ti přiznal, můj pane.“

Thingol se zachmuřil.

„Ubohé dítě,“ zavrtěl hlavou. „Pošlu s tebou jeden záložní oddíl hraničářů, Celeborne, prohledejte les v blízkosti řeky.“

„Děkuji, můj pane,“ poklonil se Celeborn a na srdci se mu trochu ulehčilo. Bez pomoci by nemohl nic než čekat.

„Vážně doufám, že se ti podaří ji najít,“ popřál mu Thingol vážně, načež poslal sluhy s rozkazem pro vojáky.

Menegrothští hraničáři byli nejlepší stopaři, proto také neustále sloužili v lesích, kde vybíjeli skřety, kteří se odvážili přiblížit městu.

Celý jeden oddíl však nyní stopoval elfí dívku. Její nohy nechávaly na zemi, kam došlápla, opravdu málo následků, plášť však byl stále příliš dlouhý, a zanechal dostatečnou stopu. Šli rychle a jistě a za hodinu dorazili na místo, kde se stopa ztratila a kde ji nahrazovala jiná, mnohem výraznější a hrubší. V polehlé trávě tam byla pohozena dýka.

„Nechci dělat vlny, Celeborne,“ prohlásil pomalu kapitán, „ale bojím se, že tvou holčičku unesl skřet.“

Pohlédl na svého přítele a začal si dělat starosti i o něj. Celeborn se ohnul v pase, opřel se dlaněmi o kolena a zhluboka dýchal. Kapitán mu položil ruku na rameno.

„Můžeme je sledovat dál. V okolí musela být pěkná řádka hlídek; jestliže se mu nepodařilo přes ně dostat, ta malá bude v péči hraničářů.“

Celeborn vzhlédl a v očích mu rudě zablesklo.

„Jdeme,“ zavelel stroze a vyrazil jako první. Stopy skřeta byly tak zřejmé, že je mohl sledovat sám. Ještě dlouho se táhly podél řeky a kličkovaly jako stopy zajíce, ale byly pořád stejné. Nenacházeli nic jiného, ba ani ztracené dívčí opánky, či dokonce elfí krev; skřet upaloval pořád dál a zdálo se, že dívce neublížil způsobem, který by o tom zanechal zprávu stopařům. Stále existovala naděje, že dívka mohla být naživu a prakticky nezraněna, ale čím déle hraničáři běželi, tím se jejich šance ji najít dříve, než ji skřet donese do Angbandu, snižovaly.

Už se dávno setmělo, ale pokračovali neúnavně dál. Celeborn nebyl k zastavení, oči upíral před sebe, pěsti měl zatnuté a štvál skřeta jako zvěř. Nakonec vyběhli z lesa a zastavili se u brodu, tváří v tvář dalekým horám, které je dělily od území severních království a zemí Temného pána. Stopa, kterou teď viděli až daleko na severovýchodě, mířila právě tam. Skřet bude muset projít průsmykem a potom se trmácet daleko, daleko k Severní spoušti.

Na chvíli se zastavili a dopřáli si odpočinku, ale Celeborn hleděl dál k severu a nechápal, proč se zdržují.

„Musíme jít,“ připomněl naléhavě.

Kapitán se na něj ze země zahleděl.

„Nemůžeme jít na Morgotha v tak malém počtu,“ zamračil se. „Nemáme ani zásoby, ani vybavení do hor, dokonce ani pořádnou zbroj. Doufali jsme přece, že ho dostihneme dřív, než se dostane příliš daleko. Musel ale být velice rychlý a vytrvalý, když s sebou nesl takovou kořist.“

„Ale nemůžeme tu přece jen sedět a nechat ho, aby ji odevzdal Angbandu!“ vykřikl bezmocně Celeborn. „Morgoth se s ní mazlit nebude, buď ji rovnou zabije, nebo ji bude mučit. Nemůžu nechat svou malou svěřenku ve spárech toho monstra a jen tak si odejít domů!“

Kapitán viděl, že se chystá opět vyrazit, klidně i sám, proto bleskově vstal a popadl přítele za paži.

„Nebuď blázen, snažně tě prosím,“ promluvil k němu tiše, ale důrazně. „Ona může mít malou výhodu, jestliže na něho zapůsobí opravdu nevinně a nepotřebně. Tebe by krutost za žádnou cenu neminula. Nebudeš jí k ničemu, když se poženeš do zajetí sám. Nemáš sílu ji zachránit. Chceš mu ještě přivést sebe jako dárek navíc? Sám dobře víš, jak strašlivé věci dokáže vymyslet; jakkoli jsi silný nebo rozhodný, dříve nebo později by z tebe vytloukl něco, co by ohrozilo celý tvůj lid, Celeborne. Když máš co dočinění s Angbandem, nemůžeš myslet jen na sebe nebo na ni, protože tvé zajetí by se nakonec týkalo nás všech.“

Celeborn zaúpěl, tvář se mu zkrivila a v očích se objevily slzy zármutku i zlosti. Přešel k nejbližšímu stromu a udeřil do něj pěstí; zůstal o něj opřený čelem, zády k vojákům. Strom jako by chápal jeho rozpoložení, beze zloby jen tiše zašvelel.

Když se obrátil, byl z něho zlomený muž. Tupě hleděl před sebe, obličej bez jediné emoce. Kapitán téměř cítil jeho bolest, ale věděl, že je jakýkoli záchranný podnik zbytečný a nebezpečný. Znovu mu položil ruku na rameno.

„Půjdeme domů, tady není bezpečno. Nevzdávej se naděje, můj příteli. Ta dívka měla už jednu štěstí v neštěstí, když padla do rukou tobě – budeme doufat, že ho třeba bude mít zase.“ Zadíval se na daleké vrcholky hor a jeho tvář neprozrazovala mnoho naděje; jakákoli slova byla nyní prázdná. V područí Temného pána neměl moc šancí ani statný voják; jakou naději mohla proti tyranské moci mít nedospělá dívka...?

Jak šly dny, týdny, měsíce a nakonec roky, Celebornova naděje pomalu hasla. V každém živém tvorů však naděje žije do posledního výdechu, protože bez ní by snad neexistoval ani život; Celeborna každé ráno vídali, jak čím dál volnějším krokem chodí k lesu a dobrou hodinu vyhlíží, jestli se neobjeví jeho schovanka, nebo alespoň hraničář se zprávou o ní. Navzdory skeptickým jazykům, které předpokládaly opak, se své práci začal věnovat s ještě větším nasazením, jako by jen množstvím zachráněných životů dokázal sám sobě ulehčit, že nedokázal zachránit ten jediný, který pro něj tolik znamenal.

V soukromí svého domova často tiše sedával v dětském pokoji. Ruce měl bezmocně složené na kolenou a bez hlesu zíral do prázdna. Jeho život, vyjma léčitelství, nějak začal postrádat smysl. Kdykoli si uvědomil, že v bytě neslyší ničí kroky, tekoucí vodu, šustění stránek knih doprovázený rozpustilým smíchem a nikde nevidí pohyb a zlatavé záblesky vlasů, u stolu k němu ráno nikdo neběží tanečním krokem a nedává mu na přivítanou pusu, nenechává všude rozsvícená světla, povytahované sladkosti a rozházené oblečení a nebudí ho uprostřed noci, protože ho trápí noční můra, v srdci ho bodlo a prázdnota se ještě o něco prohloubila.

Jednoho dne ho však čekalo radostné, a zároveň děsivé překvapení.

Pozdě večer mu na dveře bytu někdo zabušil. Když Celeborn rozladěně vylezl z postele a otevřel, hleděl do tváře mladému hraničáři.

„Pane, pojdte se mnou, našla se vaše schovanka!“ vyhrkl. Celebornovi tím vřel do žil horkou krev, ale něco v mladíkově výrazu ho přece jen lekalo.

„Je živá?“

„Ano, pane,“ přikývl. „Ale... není na tom dobře, pane...“

„Pro všechny Valar,“ zamumlal Celeborn pro sebe a bleskově na sebe házel župan a obouval boty. Vyrazil tryskem ven přes nádvoří a hraničář, který mu sotva stačil, ho zatím důkladněji informoval.

„Hoši ji teprve nesou, mě poslali napřed, abyste neztrácel čas, protože ona vypadá opravdu hodně ošklivě. Zdá se ale, že utekla sama. Našli jsme ji až u okraje lesa, pane, ležela tam jako bez života a v prvním okamžiku jsme mysleli, že je to skřet, protože je celá od sazí a bláta a má spálené skoro všechny vlasy. Kluci měli cestou spoustu teorií o tom, jak se jí mohlo podařit utéct, ale já si myslím, že je prostě přestala zajímat, pane. Přestali ji dostatečně hlídat a hlídky ztratily ostražitost; ona musela vycítit příležitost a nějakým zázrakem se jí podařilo vyvážnout a dojít až tak daleko, přestože se při tom vydala z posledních sil.“

„Snad nám to poví sama,“ zabručel nepřítomně Celeborn.

Běželi už dobrou hodinu, než v lese konečně potkali zbytek oddílu, který co nejjemněji nesl nosítka. Na nich ležela postavička, která se ve tmě téměř nedala rozeznat. Celeborn se nad ní sklonil

s bušícím srdcem a jako první zkontroloval tep. Ulevilo se mu, protože stále žila, ale její stav mu vyhrkl do očí slzy. Zakryl si tvář rukama.

„Snad není mrtvá, pane?“ vyhrkl mladý hraničář, který lordovu hoři nepochopil.

„Ne,“ zašeptal Celeborn a konečně vyhlédl zpoza soukromí svých dlaní. „Ne, ale existuje pár osob, které bych nejraději ze všeho zabil, když vidím, co jí provedli. Tady už pro ni nemůžu nic udělat, odnes- te ji prosím na ošetřovnu, půjdu napřed připravit lůžko a léky.“

S těmi slovy je bez ohlednutí opustil a rozeběhl se zpátky. Hraničáři se po sobě podívali a v jejich očích se dalo číst jedině: účast v bolesti toho kdysi neustále příjemně naladěného elfa.

Celeborn u Maryanen proseděl nespočet dní i nocí; téměř od ní neodcházel. Její tělesná schránka byla příliš dlouho podrobována různým ošklivým cestám, jak působit někomu ohromnou bolest, aniž by zemřel. Bylo jí něco přes dvacet, po fyzické stránce byla dospělá; měla z ní být krásná žena, ale zatím tu na bílém lůžku ležela na kost vychrtlá troska. Celebornovi krvácelo srdce. Šok, který prožil ve chvíli, kdy ji uviděl, o něco zmírnila jen radost, že se konečně znovu shledávají v bezpečí domova.

Prvních několik dní měla vysokou teplotu. V horečnatém blouznění sebou divoce zmítala, zoufale něco nesrozumitelně mumlala a občas i křičela. Celeborn ji pevně držel za ruku, šeptal jí konejšivá slo- va, tiše propěvoval krásné, mírumilovné písně a něžně ji hladil po rukou a po tváři, což ji obvykle do- vedlo zklidnit natolik, že usnula spánkem bez nočních můr.

Opatrně jí ostříhal zbytky zacuchaných a ohořelých vlasů a bylo mu u toho do pláče. Měla vytrha- né a ulámané všechny nehty na rukou i nohou a chybělo jí několik zubů. Zlomili jí mnoho menších kostí a ty povětšinou špatně srostly, takže je Celeborn musel lámat znovu. Škrábance, modřiny a zhmožděni- ny měla po celém těle.

Její léčba trvala měsíce; za tu dobu se zřídkakdy probudila a vždy jen nakrátko, neboť ji udržoval v umělém spánku z toho prostého důvodu, aby mohla jednoho dne zjistit, že je zdravá a má všechno na svých místech. Chtěl jí po všech těch příšerných zážitcích ušetřit alespoň zoufalství při pohledu na svou zuboženou krásu.

Když usoudil, že je čas, aby se začala trochu hýbat a znovu žít, probudil ji. Měla už všechny nehty, pečlivě ošetřené, zuby už byly na poloviční cestě a vlasy jí dorostly o dobrou polovinu pídě. Její kosti bezpečně srostly a všechny šrámy se zahojily, ačkoli jizvy zatím přetrvaly.

Maryanen dlouho plula v neklidných mořích svého světa snů. Tentokrát ji však jedna z vln vyho- dila tak vysoko, že ucítila, jak se probouzí. Uviděla světlo, které k ní pronikalo očními víčky, uslyšela

jemné šustění větru v listech stromů, vnímala měkkost lůžka, na kterém ležela, její čich rozpoznal nevtravou vůni šeříků, tak podivně známou, a na tváři ucítila něžný dotek.

Pomaličku otevřela oči. Zatím na nic nezaostřila a ještě několikrát zamrkala, než si uvědomila, že se dívá na elfa. Jeho dlaň a prsty ji zlehka hladily po tváři. Bylo to příjemné, a tak ještě chvíli ležela a dívala se. Nakonec se zhluboka nadechla a zívla.

„Tvůj dotek znám a tvůj obličej jsem už musela někde vidět,“ řekla tiše a pousmála se. Elfovi se kdoví proč v očích objevilo bolestné překvapení. Maryanen se překulila na záda a prohlédla si krásně tvarovaný strop, načež se obrátila zpět a podepřela se jedním loktem. Dostala divný pocit, ale trvalo jí, než si uvědomila, co to je. Hrábla po svých vlasech, ale nahmatala jen vzduch. Posadila se, polekaně si sáhla na hlavu a zjistila, že má místo své dlouhé hřívy jakýsi podivný krátký sestřih.

„Co... jak to... co se stalo s mými vlasy?“ podívala se nechápavě na elfa, který ji zatím jen pozoroval. Pootevřel ústa, ale nevyšel z nich žádný zvuk. Okamžik jako by útrpně hledal vhodná slova, nakonec však řekl:

„A co kdybychom se prošli? Musíš se trochu rozhýbat, dlouho jsi ležela,“ vysvětlil jemně. Jeho hlas byl Maryanen rovněž povědomý, což bylo zvláštní, protože vůbec netušila, jak se ten člověk jmenuje a co dělá u její postele. S procházkou však souhlasila, protože sama cítila, jak strašlivě je ztuhlá a slabá. S námahou shodila nohy přes okraj lože a elf jí podal ruku. Chytila se ho, ale vstát nedokázala – kolena se pod ní podlamovala. Elf jí obtočil paži kolem těla a pomohl jí. Opřela se do něj a díky tomu udělala několik prvních kroků. S každým se však cítila jistěji, až nakonec mohla jít sama. Elf si zavěsil její ruku do ohnuté paže a vyvedl ji z pokoje a pak z bytu.

Procházeli se po krásném bílém nádvoří pomaličku. Maryanen se právě chtěla znovu zeptat, kam se jí tak záhadně poděly vlasy, když uslyšela pláč. Otočila se a uviděla malého chlapce, jak sedí na širokých schodech a pláče. Vyvlékla se svému nechápavému průvodci a zamířila k němu.

„Maličký,“ oslovila ho tiše. Zvedl hlavu a Maryanen uviděla malý zbědovaný obličejík. Chlapec se na ni překvapeně podíval. Pohladila ho po hlavě a vzala do náruče. Objal ji kolem krku a pevně se jí chytil.

„Copak tu děláš a jak ses sem zatoulal?“ šeptala Maryanen, zatímco ho houpala.

„Ztratil jsem se mamince,“ vzlykl tiše hošík.

„A kdepak bydlí maminka? Půjdem se za ní podívat? Určitě má o tebe starost.“

„Já nevím,“ zavyl chlapec a dal se znovu do pláče.

„No tak, nemusíš plakat, maminku najdeme,“ tišila ho Maryanen. „Ty jsi určitě statečný hoch, hezky si usuš slzičky a půjdeme se podívat po mamince, ano?“

Cítila, jak chlapec přikývl. Nemuseli ale nikam chodit, protože zpoza rohu najednou vyběhla ustaně se tvářící elfka, již se okamžitě ohromně ulevilo, když spatřila své dítě v náručí Maryanen.

„Ty jsi mě polekal, ty uličníku,“ vydechla, když k nim došla. Maryanen jí chlapce předala. „Moc děkuji, že jste na něj byla tak hodná. Já jsem Alphelin, kdopak jste vy, že tu přecházíte v noční košili a těšíte zaběhnuté děti?“

Maryanen se usmála.

„Já...“ začala, ale zarazila se a úsměv jí pomalu zmizel. Nahradil ho výraz paniky. „Já...“ zkusila to znovu. Nitro jí plnil děs a stahoval jí hrudník.

V tom okamžiku zasáhl elf, který dosud stál opodál. Chytil ji jemně za ruce a nuceně se na elfku usmál.

„Moc se omlouvám, paní Alphelin, moje pacientka ještě není ve své kůži,“ zamumlal a odvedl Maryanen. Alphelin se za nimi dívala a nechápala vůbec nic. Ta žena chvíli působila jako ztělesnění mateřství a moudrosti a najednou se úplně rozsypala, jen proto, že měla říct své jméno... Co se jí tak mohlo stát? A kdo jí takhle oškubal vlasy?

To vskutku nevěděla ani Maryanen. Lapala po dechu a očima vytřeštěně bloudila po okolí, jako by snad doufala, že najde odpověď napsanou na zdi.

„Já nevím, kdo jsem,“ vydechla roztřeseně.

„To nic, to nic,“ konejšil ji tichounce její průvodce a jemně si ji přivinul do náruče. Složila mu hlavu na hrud' a cítila se hned o něco lépe, to však nevyřešilo její potíže s vlastní identitou. Cítila se naprosto ztracená a začínala si uvědomovat, kolik věcí je vlastně špatně. Zdaleka jí to nedávalo kompletní obrázek situace, ale tušila něco neblahého.

„Co se mi to stalo?“ zachraptěla.

„Pojď, půjdeme k fontáně, ta ti spraví náladu,“ navrhl jí tiše elf. Přikývla; nic lepšího jí nenapadlo. Pomalinku došli zpět do budovy, ale tentokrát jiným vchodem. Byla tam hrstka lidí a někteří se po ní zvědavě dívali. Nezastavovali se u nich a pokračovali dál, až uprostřed ošetřovny našli nádhernou mramorovou kašnu, jedinou věc, kterou v tak povědomém prostředí nepoznávala. „Umístili ji sem teprve nedávno. Pacientům se moc líbí; v noci je ten zurčivý zvuk uklidňuje a přes den se mohou kochat pohledem.“

„Je krásná,“ pousmála se Maryanen a naklonila se k ní. Ponořila ruce do studené vody a cítila, jak se odplavuje její zmatek a strach. Po chvíli se opět napřímila a pohlédla na svého společníka.

„Odpověz mi alespoň na jednu otázku, prosím,“ požádala ho vážně. „Chováš se ke mně důvěrně a já se s tebou cítím v bezpečí. Měla bych tě znát? Kdo jsi?“

„To byly dvě otázky,“ pousmál se elf a v očích mu pobaveně zablesklo. Vypadal najednou mnohem mladší, zdaleka ne tak ztrápený – a hezčí. „Ale máš právo dostat odpovědi na obě.“

Jmenuji se Celeborn. Bývali jsme si velice blízcí, protože jsi mi tak nějak zbyla, když jsi osiřela. Přijal jsem tě za svou už před dlouhými lety. Jsi má schovanka, Maryanen.“

„Maryanen,“ zašeptala, jako by chtěla zkusit, jak to zní. „Maryanen... To jsem já?“

„To jsi ty,“ přikývl Celeborn a vzal ji za ruku.

„Věděla jsem, že tě musím znát. Všechno mi na tobě bylo povědomé, ale když jsem se pokusila si vzpomenout, odkud tě znám, myšlenky jako by mi uhýbaly a nechtěly sloužit.“ Zamyšleně se rozhlédla po místnosti.

„Ztráta paměti je v tvém případě docela pochopitelná; je to snaha vytěsnit z mysli něco, s čím se nedokážeš vyrovnat.“

Maryanen došla k zrcadlu a pohlédla do něj. V tu chvíli vykřikla a odstoupila. Rychle mrkala a v očích měla hrůzu. Celeborn k ní přiskočil, ale nezdálo se, že má problém fyzickou podobu.

„Vzpomněla jsem si! Byl to jen... kratičký záblesk, ale byl tak plný... děsu!“ otrásla se. „Vzpomínám si, že jsem seděla v nějaké tmavé jeskyni, nedaleko hořel oheň a všude byli skřeti. A nějaký... nějaký příšerný člověk se ke mně skláněl... Je to všechno tak rozmazané, ale pamatuju si pocit, který jsem měla.“ Prudce se nadechla a křečovitě se ho chytila za ruku. „Kde jsem to byla?“

Celeborn se na ni díval smutně. Maryanen si pomyslela, že se nachomýtla v péči opravdu báječného člověka.

„Unesl tě skřet, když jsi proti mé vůli tajně vyrazila do lesa. Strávila jsi v zajetí Angbandu téměř sedm let.“

„Sedm let?“ šeptla bezdeše. Dlouho mlčela a přebírala si nové informace. Nakonec hlesla: „Jak se mi podařilo se z toho dostat?“

„Doufal jsem, že mi to řekneš ty,“ povzdechl si Celeborn.

Maryanen znovu pohlédla do zrcadla, tentokrát opatrně, jako by se bála, že tím vyvolá další děsivou vzpomínku. Popošla blíž a prohlédla si svou tvář a vlasy. Třesoucími se prsty přejela po jizvách na obličeji i na krku.

„Proto ty jizvy,“ řekla. „Proto jsem tak divně dospělá. Proto je ze mě taková troska...“ Hlas se jí zlomil a po tvářích se jí rozeběhly slzy.

Celeborn byl v tu chvíli šťasten za své prozíravé rozhodnutí Maryanen vyléčit dřív, než si sama sebe bude moci prohlédnout. Vyděsila by se daleko víc, kdyby se bez jakékoli vzpomínky na to, co se jí stalo, musela střetnout s obrazem zkázy – možná víc než on, když ji viděl zuboženou na nosítkách hraničářů. Přesl potichu k ní a něžně ji objal. S pláčem se o něj opřela.

Thingol, jakmile se k němu doneslo, že je Maryanen znovu při vědomí, si pro ni i s Celebornem poslal. Sám byl zvědav, jaký osud jí připravili v Angbandu a jak se jí podařilo utéct.

Maryanen vstoupila do paláce držíc se v závěsu za Celebornem; byla celá nesvá z toho, že má předstoupit před krále. Když ho však spatřila, trocha strachu z ní opadla. Thingol nebyl žádný tyran a ke svým lidem se choval s úctou – jen tím si získal opravdový respekt jako panovník a vůdce elfů. Jeho lid stál při něm pro jeho moudrost a duchovní sílu.

„Vítám vás,“ usmál se ze široka, když stanuli před trůnem a poklonili se. „Pojď blíž, chlapče,“ pokynul Celebornovi. Chvíli s ním tiše rozmlouval; nadšení mu při tom z výrazu opadávalo jako stará omítka. „Vážně?“ ujišťoval se už nahlas. „No, uvidíme, jak se to vyvine.“

Když Celeborn odstoupil, Thingol se obrátil k Maryanen.

„Jak se ti daří, moje milá?“ usmál se na ni vlídně. „Pojď blíž i ty, ať si tě prohlédnu.“ Maryanen polkla, ale nervozita jí stáhla hrdlo. Thingol se tiše zasmál. „Ale no tak, nemusíš se mě bát, vždyť jsme prakticky rodina.“

Obočí jí vylétlo a hledala oporu u Celeborna. Ten s mírným úsměvem přikývl.

„Tady Celeborn je můj synovec přes koleno,“ vysvětlil král, když pochopil, proč se Maryanen zarážila. „Tak povídej, děvče, už je ti lépe?“

„Ano, můj pane,“ potvrdila přiškrceně, jakmile se přinutila vydávat hlásku. Nejistě popošla k trůnu. Král upřel pohled na její ustřižené vlasy a hojící se jizvy.

„Vypadáš nesrovnatelně lépe,“ přikývl spokojeně. „Myslel jsem, že se konečně něco dozvím o Angbandu od vnitřního vyzvědače, ale jak se zdá, nic z toho nebude. Opravdu si na nic nevzpomínáš? Hodilo by se nám něco důležitého, například podrobnější uspořádání vnitřku pevnosti,“ zadíval se na ni nadějně.

Maryanen začínala mírně panikařit. V její mysli spolu soupeřila touha povědět králi něco užitečného a strach si na to vzpomenout. Nevěděla, co všechno před ní její podvědomí mohlo skrývat, ale na základě drobné ochutnávky ani neměla zájem to zjišťovat. Chvíli jen stála, zápasila sama se sebou a otevírala a zavírala ústa jako ryba na suchu.

„Já si nevzpomínám,“ hlesla nakonec tichounce, oči sklopené k zemi. „Mám jen pár titěrných záblesků, které bych nechtěla rozšiřovat, ale ty nezachycují nic důležitého. Myslím, že jsem se z té jeskyně nikam moc nedostala, můj pane, omlouvám se.“

„Ale no tak, dítě,“ konejšil ji Thingol. „Přestaň se třást, nebudu tě trestat za to, že jsi prožila půl života jako zajatec. To já bych se měl omluvit, že tě nutím si vzpomínat na ty děsy. Ale nepamatuješ si

alespoň, jak se ti povedlo dostat ven? To snad musela být vůle Ilúvatara, jinak si to nedovedu vysvětlit...“

Maryanen znovu zapátrala v mysli, tentokrát ochotněji. „Pamatuju si... černé kameny a kouř... zablácenou cestu a kolem ostřici... bodání v plicích... Ale nic víc. Je to jako sen – vím, že jsem to prožila a vnímala, ale jakmile jsem se probudila tady, jako by se to rozplynulo, potrhalo, a jediné, co zbylo, jsou k sobě nepasující kousíčky a ošklivá pachutí...“ Hlas se jí vytratil a cítila, že Celeborn stanul těsně za ní a konejšivě jí stiskl paži.

„Dobrá, dobrá, nebudu tě dál trápit,“ povzdechl si Thingol. „Věřím, že není snadné se k tomu vrátet. Ale pokud by sis přece jen vzpomněla na něco, co by se nám mohlo hodit, neváhej a přijď mi to povědět, rád tě vyslechnu. Zatím ti přeji rychlé uzdravení; drž se Celeborna, jsi v těch nejlepších rukou, dítě.“

Rozloučil se s nimi a propustil je. Když vyšli z paláce, Maryanen se konečně svobodně nadechla. Cestou k domovu z ní nervozita opadla.

„Nemáš se čeho bát,“ domlouval jí Celeborn. „Král na tebe nebude tlačit. Jestli si na nic nevzpomeš, bude to nejspíš jen dobře. Mrzí mě na tom jediné – že si nepamatuješ ani mě.“

Neřekl to nijak vyčítavě, ani to tak nemyslel, ale Maryanen až bodlo u srdce, když to slyšela. Nebyla to ale docela pravda – ona si ho pamatovala, ale spíš podvědomě a pocitově. Cítila k němu lásku a důvěřovala mu, ačkoli mysl jí tvrdila, že ho zná sotva pár dní.

Zastavila se a chytila ho za ruku.

„Moje srdce si tě pamatuje,“ řekla tiše. „A kdyby i ono zapomnělo, jsi člověk, jehož není těžké milovat. Získal sis mě a asi už se mě do konce života nezbavíš,“ pousmála se.

Celeborn jí úsměv oplatil.

„Jako kdybych snad někdy měl chtít,“ zasmál se tiše a stiskl jí ruku.

Maryanen byla vždy trochu jiná; temné zkušenosti ji odlišily ještě více. Neměla prakticky od koho se učit, jak se chovat, neměla kde pochytit skepsi vůči životu a druhým, ani pochybnosti o sobě, nevěděla, co se od ní očekává a co má očekávat od okolí. Jako první se vnucovala myšlenka, že vlastně neměla jak dospět – ta se však změnila v prach při pohledu do jejích očí. Jistým způsobem dozrála víc než mnozí jejího věku; prošla peklem a na jeho konci vyšla živá. Pokud by takové zážitky nedokázaly člověka přimět, aby si vážil života, míru, klidu, lásky a bezpečí, pak už asi nic. Vůně smrti, kterou cítila nepřetržitě po několikaleté, jí srovnala žebříček hodnot jako málokterá důsledná výchova. Slabý charakter by se zlomil, ale ten její tím posílil a nabyl na kvalitě.

Thingol, jak vyplynulo z jeho řeči při pozdějším rozhovoru s Celebornem, se obával možnosti, že ji Morgoth dostal na svou stranu a proto vypustil zpět mezi vlastní lid. Takové riziko tu existovalo vždycky, ale Celeborn si byl v hloubi duše jist, že duše Maryanen nebyla černotou zkaženého Valy nijak dotčena. Upřímně se jí svěřil s tím, co mu řekl král, a ona se na něj vážně podívala.

„Chápu, proč si to myslíš,“ přikývla. „Protože se takové nanicovaté nervózní holce jako jedné z mála podařilo uniknout z místa, kde mnozí silnější a udatnější našli smrt. Sama dosud nevím, co o tom mám soudit. Ale jestli tě to uklidní – když jsem se před časem konečně probudila, bylo mi báječně. Cítila jsem se svobodná a ničím nezátížená. Cítila jsem se stejně *dobrá*, jako jsem bývala předtím. A cítím se tak i teď, ačkoli mou radost poskvřnila tu a tam nějaká ozvěna minulosti.“

Celeborn ji objal.

„Pověděl jsem ti jen to, co mi sdělil Thingol. I kdyby mi to dávalo smysl při tom, jak ses projevila za poslední dobu, nemohl bych tě považovat za schopnou takhle morálně upadnout.“

„Věříš mi skoro víc, než já sama,“ pousmála se Maryanen. „Ale nemůžeš tušit, jak jsem ti za to vděčná.“

Maryanen se paměť nikdy plně nevrátila. Seznam kratičkových záblesků se o něco rozrostl a společnost jim dělala ten všudypřítomný pocit zmaru a zoufalství, ale celý obrázek zajetí se jí naštěstí ani jednou nezjevil.

Co jí však paměť vzala z dřívější doby, se rovněž neobnovilo. Věděla sice, že ji Celeborn vychoval, ale z oněch šťastnějších časů si nepamatovala vůbec nic. Bylo jí jasné, že na něj musela být zvyklá, ale nyní ho vnímala jako zcela nového člověka. Tentokrát to nebyl nějaký cizí velký pán, jak ho brala jako malá. Teď z ní byla dospělá žena, která čelila dospělému muži.

Cítila se za to provinile a nic mu o tom neřekla – tím by se stejně nic nevyřešilo, jen by si připadala o to hůř s vědomím, že on to ví. Snažila si k němu přivyknout jako ke členovi rodiny, k někomu, u něž by jí ani nenapadlo se na něj podívat jinak. Vynakládala na to obrovské úsilí, ale výsledky byly mizerné.

Nepomohlo jí ani to, že měla dojem, že ani on si nemůže zvyknout na ni. Nejspíš se jí to jen zdálo, ale už jen ta myšlenka podkopávala nohy vši její snaze. Chodila proto raději často ven a zkoušela se seznamovat s jinými lidmi, částečně i proto, že si uvědomila, že nemůže navěky zůstat v otcovském domě.

Moc se jí to však nedařilo; děti, které znávala a s kterými si hrávala, byly jiné, když teď dospěly. Dívaly se na ni jednou fascinovaně, jindy s podezřením, nicméně pravidelně jí dávaly najevo, že mezi ně nepatří, i kdyby si je pamatovala. Její zážitky ji těžce poznamenaly nejen na těle; cítila se teď mezi vlastními jako vyděděnec. Jediná náklonnost, již získávala poměrně snadno, patřila vojákům, kteří

denně čelili nebezpečí a strachu – ani ti si totiž vně kolektivu kamarádů ve zbrani nehledali přátele lehkou, neboť jen málokdo z řadových obyvatel Menegrothu chápal jejich úděl. Ještě blíže ovšem našla soucítící duši, když v chmurách postávala u fontány na ošetřovně.

„Pročpak se tak mračíš?“ ozval se hlas z opačné strany kašny. Maryanen vzhlédla a střetla se s laskavým úsměvem vrchní sestry.

„Ehm...“ odkašlala si, ale odpověď nějak nepřicházela. Nechtěla si hned stěžovat a žádné jiné vysvětlení ji nějak nenapadalo.

„Zrovna je oběd, nechceš jít se mnou?“ zahleděla se na ni shovívavě sestra. Maryanen se pousmála a přikývla.

Sedly si v jídelně vedle sebe. I tady stála hrstka hudebníků a vyhrávala pacientům i léčitelům k jídlu. Na stolech stály vázy plné květin a od stropu byl spuštěn překrásný křišťálový lustr. Maryanen byla místnost povědomá, zřejmě tu kdysi takhle sedávala často.

„Nechci se ti vnucovat, ale třeba oceníš pro změnu společnost ženy,“ usmála se na ni povzbudivě ošetřovatelka. Maryanen jí oplátila úsměv, ale nic neřekla. Popravdě si o některých věcech neměla s kým popovídat, jen si nebyla jistá, jestli je tou pravou osobou právě někdo tak ošlehaný životem. Její shovívavost by se mohla brzy zvrtnout ve výsměch, kdyby slyšela, s čím si tahle malá rusovlasá hlavička dělá starosti.

„Přijdeš si divně, vid’?“ nadhodila sestra, když byly v polovině oběda. „Říkáš si, proč jsou všichni tak hrozně jiní. Nepatříš sem.“

„Ano,“ povzdechla si Maryanen, když opadlo její překvapení nad tím, jak bezpečně se ta žena trefila přímo do černého.

„Z toho si nic nedělej. Tak jsou na tom všichni, kdo viděli něco, o čem ostatní ani nesní.“

„Vždyť já si to ani nepamatuju!“

„Ne, ale uvědomuješ si to. A také jsi nestrávila své dospívání obvyklými rebelskými činnostmi, které děti tak baví, přestože postrádají hlubší smysl. Potopila ses hluboko do sebe a tam našla věci, o kterých tví vrstevníci nemají ani zdání. Nemusíš být příliš odlišná, stačí jen, abys pochopila život důkladněji než jiní.“

Maryanen na chvíli zmlkla a vstřebávala sestřina slova. Měla pravdu, to jí bylo jasné, ale tím, že to někdo vyřkl nahlas, jí svým způsobem zničil naději, že se může mýlit – a Maryanen si přála se v tomto mýlit.

„Prožila jsem si podobné dilema, když jsem byla mladší,“ pokračovala sestra, když se její posluchačka neměla k řeči. „Začala jsem pracovat tady a běžně jsem vídávala vojáky, kteří měli na jazyku smrt. Když jsem se o tom pokusila vyprávět přátelům, příkyvovali sice, ale nechápali nic; nedovedli si

představit, jaké to je. Od zbytku světa tě nemusí dělit nic ohromného, i přesto jsi však najednou jiná. Vidíš svět jinak, vnímáš ho jinak, všímáš si jiných věcí a jiné jsou pro tebe důležité. To jistě ví i lord Celeborn, i když ten s tebou o tom zřejmě nemluvil. I on je podobně vyloučen z větší společnosti, protože je šlechtic – může se cítit náležitě jen po boku sobě rovných. Ne proto, že by byl snob, ale poněvadž ho tak vnímají ostatní.“

„To mě nikdy nenapadlo,“ hlesla Maryanen. „Nezmínil se.“

„Jako malá bys to nepochopila,“ usmála se sestra. „A teď určitě ví, že se cítíš stejně. Svým způsobem to pro něj může být úleva – je možné, že si díky tomu budete líp rozumět. Váš vztah rozhodně bude jiný, než jaký by byl, kdybys nikdy neodešla.“

„Je mi to jasné,“ přikývla Maryanen. „Říkám si to už nějakou dobu. Už se na něj nedokážu dívat jako předtím, protože je to, jako kdybych poznala nového člověka...“

Sestra se na ni chvíli zadumaně dívala. Maryanen se lekla, jestli nepochopila, co přesně tím myslí, a znovu se zastyděla. Neměla o tom vůbec mluvit.

„Jsem Caleneth,“ řekla sestra nakonec. „Můžeš mi tykat, už jsem na to od tebe byla zvyklá. Tvé jméno znám.“

„Ráda tě opět poznávám,“ usmála se Maryanen.

„Ráda to slyším,“ opáčila pobaveně Caleneth. Dojedla svůj oběd a opřela se v křesle pohodlněji. Maryanen zatím převalovala po talíři poslední sousto a byla hluboce zamyšlená.

„Probudila jsem se ve svém pokoji,“ nadhodila potom pomalu. „Seděl u mě a vypadal unaveně.“

Caleneth smutně přikývla.

„Ten dobrý muž u tebe seděl celou dobu, přes měsíc. Nechtěl se od tebe hnout. Pomáhali jsme mu, ale kdykoli mu někdo nabídl, že u tebe zůstane místo něj, odmítl. Musel nejspíš spát v sedě a s očima upřenýma na tebe. Když jsem namítala a rozmlouvala mu to, tvrdil, že kdyby se něco zvirtlo a ty jsi zemřela, neodpustil by si, pokud by zrovna někde lelkoval. Nezměnil ten důvod, ani když ti už téměř nic nehrozilo a byla jsi prakticky zdravá.“

Záleží mu na tobě opravdu hodně... Neviděla jsi ho, když jsi zmizela. Hnal se za tebou s celým oddílem vojáků až do noci, až na okraj lesů. Kapitán tvrdil, že tě chtěl jít zachraňovat až do Angbandu, ale pak dostal rozum. Úplně zchřadl. Každé ráno tě chodil vyhlížet, nevzdával se naděje ani po letech. Často jsem ho vídávala jen tak sedět a zírat do prázdna. Jednou mi řekl, že proklíná den, kdy ti zakázal jít do lesa – prý kdyby svolil a šel s tebou, nemuselo se nic stát. Hrozně si to vyčítal a snažil se dopátrat momentu, kdy to zpackal; a z principu neposlouchal nikoho, kdo se ho pokoušel konejšit.“

Maryanen si zakrývala ústa dlaní a cítila, jak se jí oční kanálky plní slzami. Tak takhle to bylo... Ubohý Celeborn! Jak jen ho tehdy mohla neposlechnout? Jednala jako nevychovaný fracek a způsobila mu tolik bolesti...

„Omluv mě, musím si něco zařídit,“ vyhrkla a vstala od stolu. Caleneth ji pozorovala s pochopením. Maryanen vyběhla z jídelny a zamířila přímo tam, kde se teď pravděpodobně nacházel Celeborn. Seděl právě u svého pracovního stolu nad nějakými listinami. Vrazila do místnosti a on překvapeně vzhlédl. Zamračil se, když viděl na její tváři slzy, vstal, obešel stůl a stanul před ní.

„Co se stalo, proč pláčeš?“ prohlédl si ji a jemně jí odtáhl ruku od úst. Nakrabatila obličej, ztěžka vydechla a padla mu do náruče. Zmatený Celeborn ji objal a pohladil po vlasech.

„Promiň,“ zaštkala mu přidušeně do roucha. „Promiň, promiň, prosím tě, promiň!“

„U Valar, co se děje?“

„Odpusť mi, že jsem byla tak hloupá a neposlechla tě!“ zavyla Maryanen. „Pitomý malý parchant a nadělal tolik škody...“

Celeborn vydechl, když pochopil.

„Mluvila jsi s Caleneth?“ Maryanen přikývla, aniž vzhlédla. „No tak, neplač, už je to dobré. Nemám ti co odpouštět, byla to moje chyba.“

Konečně zvedla hlavu.

„Nebyla,“ vyhrkla. „To já utekla, přestože jsi mi to zakázal. Kdybych tě poslechla, nic z toho se nemuselo stát.“

„Ne, Maryanen, to já tě měl na starosti, bylo mou povinností tě chránit a místo toho jsem to nechal být,“ oponoval zatvrzele a hleděl jí upřeně do očí, jako by se jí snažil o svém úhlu pohledu přesvědčit silou vůle. „Je přece přirozené, že děti neposlouchají příkazy, které jim nedávají smysl, a to jsem měl čekat. Neměla jsi ponětí, jaké nebezpečí na tebe číhalo, jen proto jsi mě neposlechla. Selhal jsem.“

„To neříkej,“ vrtěla hlavou. „Tomu nevěřím. Udělal jsi všechno, co bylo v tvých silách. Bylo hrozné slyšet, jak jsi trpěl...“

„Bylo ještě horší vidět, jak jsi trpěla ty,“ pousmál se nevesele a vzal její tvář do dlaní. „Bez ohledu na to, čím chyba to mohla být, jsme si oba užili své, i když pochybuji, že bych se mohl měřit s tvými zkušenostmi. Neobviňuj se, má milá, moje bolest patřila jen mně. Byl to trest za to, že jsem dostatečně nestřežil to, co mi bylo nejdražší.“

Maryanen se na tvář znovu vetlačil lítostivý výraz. Celeborn se tiše zasmál a otřel jí dlaněmi slzy.

„Jsi všechno, co mám,“ povzdechl si a prohrábl jí zoufale krátké vlasy.

Nevesele se uchechtla. „Nápodobně.“

Celeborn pootevřel ústa a chtěl něco říct, ale očividně si to rozmyslel. Zarazil se a polkl. Maryanen si uvědomila, že by měla rychle přeladit výraz. Polekala se, že mu došlo, jak se změnil její postoj vůči němu, a raději sklopila zrak, aby nemusela čelit jeho upřenému pohledu, ze kterého ji po těle mravenčilo.

Vzápětí si ale povzdechl a políbil ji na čelo, načež ji spěšně pustil.

„Já mám ještě nějakou práci,“ nakouzl nepřesvědčeně a ukázal za sebe. Maryanen vydávila úsměv.

„V pořádku, stejně už musím běžet. Uvidíme se večer,“ a s tím odběhla.

Když zmizela, zmizel i Celebornův nuceně lehký výraz. Svěsil ramena, vydechl a opřel se o hranu stolu. Nakonec si unaveným pohybem schoval obličej v dlaních.

Maryanen se zotavovala rychle. Léčivé ruce jejího chlebodárcce dokázaly zhojit téměř všechny jizvy, po nichž nyní zbývaly jen nepatrné světlejší čárky, které rovněž brzy zmizí. Díky povinným cvikům, které jí Celeborn uložil, brzy nabyla síly a pravidelná, pestrá strava jí trochu obalila kosti a vehnala barvu do tváří. Vlasy jí rostly jako z vody a brzy si původní provizorní stříh nechala srovnat a upravit. Vrátilo se jí zdraví i krása, o které přišla v Angbandu.

Kromě Caleneth, se kterou si čas od času povídala v domech uzdravování, se Maryanen spřátelila s dalším člověkem ze své minulosti. Byl to Faeron, tmavovlasý elf, jeden z hraničářů, kteří ji před mnoha lety našli osiřelou a přivedli ke králi. Sloužil v severním oddílu a ukázalo se, že byl jedním z vojáků, které viděla těsně před tím, než ji v lese přistihl skřet.

„Od té doby, co jsem se dozvěděl, že tě ještě jako mrně potkal takový osud jen kousek od nás, si říkám, že jsme tenkrát byli pěkní hlupáci; měli jsme pročesat les kolem a ujistit se, že se tam neschovávají další skřeti, kteří se nenechali vyplašit.“ Povzdechl si. „To už nenapravím. Ale jsem rád, že jsi to ustála a jsi znovu mezi námi,“ usmál se na ni.

Když právě neměl nic jiného na práci, sedávali na hradbách a shlíželi na řeku pod sebou. Faeron nebyl právě nejspolečenštější člověk, ale jakmile se jednou rozpovídal, byl milý a zábavný. Často jí vyprávěl o příhodách, které prožíval ve službě; mluvil o mužích z oddílu, citoval jejich památná slova, při kterých prý černala kůra stromů na několik metrů, a živě popisoval, jak se běžný voják protlouká životem – a pak se pobaveně díval, jak se Maryanen popadá za břicho a tryskají jí slzy smíchu.

Také Maryanen vysvětlil, jak funguje stráž v lesích:

Každý z osmnácti oddílů hraničářů čítal dvacet vojáků, mezi nimiž museli být alespoň čtyři neschopnější stopaři z celého Doriathu. Ti byli rozděleni do dvou skupin; deset mužů zůstávalo hlídat nejbližší okolí města a deset se vydávalo daleko do lesů, vždy na přeskáčku. Najednou se v lese nacházelo pouze osm oddílů, jeden na jednu z osmi světových stran. Na hlídce byli muži celý den a pak je střídali

hraničáři z jiných osmi oddílů. Dva oddíly zůstávaly vždy v záloze, měli víceméně volno, ale byli neustále ve zbroji, připraveni k jakékoli naléhavé akci. Kapitán obvykle zůstává uvnitř hradeb, ale může volně procházet lesem a kontrolovat své vojáky, jestli na hlídkách nespí.

Protože ji to zajímalo, čas od času ji vzal s sebou, když střežil vnitřní část lesa. Ostatní z hlídky zprvu reptali, ale Maryanen jim nakonec nijak nepřekážela a Faeron prohodil, že kdyby *jeho* unesli nějakí skřeti a podařilo se mu uprchnout, také by se rád podíval na to, jak je spravedlnosti učiňováno zádost, což muži uznali.

Později, když se opět slunili na hradbách, se však Maryanen Faeronovi svěřila, že jí vlastně vůbec nešlo o nějakou pomstu.

„Víš, já si to především nepamatuju, ale hlavně jsem si uvědomila, že se mi z toho zabíjení dělá zle. Ne zrovna fyzicky, můj žaludek vydrží hodně, spíš morálně.“

Faeron si povzdechl a stiskl jí ruku.

„Já to chápu, věř mi, taky jsem to tak bral, když jsem byl mladší. Jenže tihle skřeti nejsou nemá zvířata, která se jen potřebují najíst nebo tak, oni uvažují – a jednají nejen na základě vůle svého pána. Jsou prožraní do morku kostí a jediné, co jim dělá radost, je vidět, jak je prolévána krev některého z elfů. Kdyby se jim podařilo se ve větším počtu dostat do nechráněného města, umím si představit, že by se i tvému žaludku udělalo nevolno, až bys viděla následky. Ber to tak, že jsme to buď my, nebo oni. Když čelíš skřetovi, nezabiješ-li ty, zabije on. A v tomhle bodě už pak není co řešit.“

Maryanen zamlkla a přemýšlela o tom. Zdaleka ne poprvé ji napadlo, kde je asi ten skřet, na kterého tehdy narazila, a jestli ještě žije. Uvažovala, co by asi dělala, kdyby ho někde viděla znovu – a věděla, že je to on. Měla by chuť se mu pomstít?

Ale téměř okamžitě znala odpověď: ne, nechtěla. To bídné stvoření bylo trestem samo sobě. Nevědělo, co je to láska, co je důvěra a něha, po ranní rose umělo jen dupat a sluneční paprsky mu ubližovaly, vůni květin možná ani necítilo a malé zpěvavé ptáčky nejspíš zabíjelo a požíralo. Byla snad smrt jakkoli horší, než žít takový život? Jestliže by ho Maryanen chtěla zabít, bylo by to jen proto, aby mu ulehčila trápení.

Faeron však měl pravdu. Pro žádného tvora nebylo přirozené vzdávat se života bez boje a pokud byl ohrožen, bránil se. Chmurně shledala, že by nebyla jiná, pokud by stála tváří v tvář těm pokřiveným vrahům. Dokázala by se však vůbec ubránit, i kdyby proti ní byl jediný skřet?

„Poslyš, myslíš, že bys mě mohl naučit se trochu ohánět nějakou zbraní?“ nadhodila. Faeron se zasmál.

„Vidím, že máš přece jen bojovného ducha, jak jsem si myslel. Ale já nejsem zrovna nejlepší adept na mistra bojových umění. Proč nezajdeš za lordem Celebornem? On se sice tváří jako svatý, ale co já

vím, míval nebezpečně přesnou mušku a tvrdou ránu – a pod tím andělským rouchem budou ještě pořádkem svaly z oceli.“

„Já nevím, jestli by mi něco takového vůbec dovolil,“ sklesla Maryanen. „Mám dojem, že si myslí, že se při sebemenším poryvu větru rozsype a při větším hluku omdlím.“

„To určitě ne,“ pousmál se pobaveně Faeron. „To, že tě má rád, ještě neznamena, že si tě nepovažuje. Jenom prostě není zvykem, že byste se vy ženské hrnuly do boje.“

„Nebo o tom vy mužští prostě nemáte ani páru?“ rýpla si Maryanen. Faeron uznale pokýval hlavou.

„Člověk se pořád učí, že?“ mrkl na ni.

Přesně jak předpokládala, Celeborn nechtěl o žádném výcviku v boji slyšet.

„Maryanen, rád tě budu učit jezdit na koni, najdu někoho, kdo tě naučí vyrábět zbroj, a dokonce bych překousl, kdyby sis vymyslela, že chceš dělat nějakou útrpnou těžkou práci, ale v životě nechci vidět v tvé ruce nic ostřejšího než vidličku,“ mračil se.

„Proč ne?“ nepochopila Maryanen. „Je přece vždycky užitečné umět se bránit, kdyby to bylo potřeba. Může se stát, že se dostanu do podobné situace jako před lety – mám si snad jen stoupnout a znovu se dívat, jak na mě nějaká obluda napřahuje mačetu?“

Celeborn chtěl oponovat, ale zarazil se.

„Co jsi to řekla?“ ujišťoval se.

Maryanen se zmateně zamračila. Najednou se jí čelo vyjasnilo a zalapala po dechu.

„To je ono!“ vykřikla. „Vzpomněla jsem si, jak se to stalo!“

„Rychle, povídej,“ přiskočil k ní.

„Seděla jsem v trávě... dívala jsem se za sebe, asi jsem se otočila, když jsem ho zaslechla... a on se nade mnou tyčil s ošklivou zrezavělou čepelí. Rozmáchl se... a to je to poslední, co si pamatuju,“ dokončila pomalu.

Celeborn semkl víčka k sobě.

„Říkal jsem tehdy Thingolovi, že nemáš žádné zkušenosti s ukrýváním,“ pousmál se nevesele. „Kdyby ses nepohnula, nemusel tě vůbec zhlédnout.“

Maryanen smutně přikývla.

„Asi jsem zapomněla, že mám na sobě hithlain,“ pokrčila rameny. „Ale myslím, že byl stejně příliš blízko a všiml si mě už předtím. Bylo ještě hodně světla.“

„Prašivý skunk,“ ulevil si tiše Celeborn a dosedl do křesla. „Občas se najde takový chytrák, který neběží s tlupou, ale schovává se dál, dokud zbytek neodvede pozornost hraničářů, aby mohl proklouznout.“

„Vidíš a právě na takového bych mohla narazit,“ podotkla Maryanen, která se toho hned chytila. „A co bych si počala? Leda bych ho ukřičela k smrti...“

Celeborn seděl okamžik mlčky.

„Nechci, aby se ti něco stalo,“ řekl tiše, „ale nechci ani, aby ses pouštěla do riskantních podniků. Neumět se bránit ti občas může být k užítku, protože čím srdnatěji se oháníš, tím tvrdší je útok – lepší je se vyhýbat a vůbec nejlepší je utéct. A věř mi, že skřeti málokdy chodí osaměle – na jednoho bys třeba stačila, ale kdykoli ti další může vrazit nůž do zad. Jestliže se soustředíš na myšlenku obrany, zákonitě tím přivoláváš útok – a já si opravdu nepřeju, aby na tebe kdokoli útočil, Maryanen.“

Povzdechla si a posadila se k němu na opěradlo.

„Přece už nejsem malá, Celeborne,“ domlouvala mu smířlivě. „Vždyť nejde jen o to umět bránit sebe; může se stát, že budu muset chránit někoho jiného. Pořád mluvíš o tom, jak těžko bys nesl, kdyby se něco přihodilo mně... Pomyslel jsi ale někdy na to, že bych mohla ztratit já tebe? Nemůžu soudit něco, co jsem nezažila, ale řekla bych, že by to nebolelo o nic méně.“

Celeborn k ní vzhlédl s dojetím v očích a s úsměvem ji pohladil. Jeho dotek Maryanen rozpálil tváře, ale naštěstí se odvrátil dřív, než si toho stačil všimnout.

„Stejně se mi to nelíbí,“ zabručel. „Nerad bych, aby sis myslela, že tě podceňuju, ale ty se zbraní v ruce, to je něco, z čeho nemám dobrý pocit. Byl jsem svědkem toho, jak uklidňuješ toho chlapce, který se ztratil matce, a to byl smysluplný obraz míru – a teď ho chceš nahradit bojem a násilím?“

„To přece neříkám. Nehodlám se vrhnout mezi skřety a začít je vybíjet. Nemám v úmyslu se ani mstít, abys věděl. Chci se jen naučit něco, co by jednou mohlo někomu zachránit život.“

Celeborn na ni upřel vážný pohled.

„Jedno už tedy rozhodně umíš: volit správná slova,“ pousmál se měkce. „Jen tě žádám, aby sis to ještě rozmyslela. Dejme tomu třeba měsíc, co říkáš? Pak mi přijď říct, jak ses rozhodla. Třeba si to mezi tím ještě rozmyslíš.“ Vzal ji za ruku a prohlédl si její prsty. „Tvá kůže a nehty jsou částečně má práce, Maryanen. Jen nerad se budu dívat, jak se opět ničí.“

Maryanen se usmála.

„Nemůžeš mě přece postavit do vitríny, leštit mě a jen se na mě dívat,“ podotkla. „Dříve nebo později přijde situace, v níž si pravděpodobně zlomím nehet nebo rozbiju koleno.“

Celeborn se tiše zasmál.

„To je bohužel pravda. Ale jako tvůj léčitel chci dohlédnout na to, aby to alespoň nebylo zbytečné.“

„Můj léčitel?“ pozvedla Maryanen obočí.

„Ano,“ přikývl. „Už dávno jsem ztratil nárok považovat se za tvého otce. Nejspíš ve chvíli, kdy jsem stál na severním okraji Doriathu a díval se k Angbandu, kam tě právě táhl skřet. Dospěla jsi beze mě a vrátila ses mi jako hotová žena. Nemůžu si připisovat moc zásluh za tvoji výchovu.“

„Nemusíš přece být přísně otcovský, abys byl někomu vzorem,“ stiskla mu rameno. „Dal jsi mi spoustu lásky, a to je cennější než všechna výchova.“

Celeborn se na ni ohromeně zadíval a pobaveně zavrtěl hlavou.

„Myslím, že jsi čas v Angbandu musela strávit přece jen něčím užitečným,“ nadhodil. „Protože takhle rozhodně nemluví někdo, kdo o životě nic neví.“

Maryanen se rozesmála a objala ho.

„Kdoví, dost možná jsem ten čas využila k hloubání nad světem,“ povzdechla si. „Počítám, že na tak strašném místě člověku nezbývá, než se ponořit do sebe. Nebo mě přinejmenším nestihl nikdo zka-
zit právě výchovou. Štěstí v neštěstí, což?“

„Vidím, že se ti povedlo ho přesvědčit,“ usmíval se Faeron, když Maryanen přišla ke hradbám s ovázanýma rukama. Celý den strávila cvičením v lukostřelbě. Celeborn byl trpělivý jako nebe, ale ona se neustále rozčilovala a tvrdila, že tohle se nemůže nikdo naučit, protože je to strašlivě těžké. Smál se a neseřízně jí hrozil, že ji nebude učit, když nechce – Maryanen však zaťala zuby a rozhodla se pokořit svou netrpělivost i lukostřelbu. Doma jí pak musel ošetřit oděrky, které si způsobila.

„Krušné začátky?“ nadhodil Faeron, zatímco se vyšvihovala na sluncem vyhřátý kámen.

„Tak nějak,“ zabručela.

Ve skutečnosti však ještě krušnější bylo pokoušet se soustředit, když byl Celeborn téměř neustále těsně za jejím ramenem, ukazoval jí, jak držet luk, a pomáhal jí mířit. Toto téma však zatím nenadnesla nikdy před nikým a ani Faeron nebyl touto výsadou poctěn.

„Neboj se, za chvíli si zvykneš. Z puchýřů se udělají mozoly a pak už ti nebude nic vadit.“

„Pěkně děkuju,“ opáčila a Faeron se rozesmál. I Maryanen nakonec na tváři rozkvetl úsměv. Povzdechla si. „Měla jsem chuť to vzdát, ale tím bych dokázala jen to, že nejsem schopná to zvládnout. Dala jsem si předsevzetí, víš – naučit se střílet aspoň tak, že trefím terč, to mi stačí. Jestli mě to potom začne bavit, jen dobře.“

„Jsi tvrdší, než jsem si myslel,“ žďuchl do ní. „Ale mohlo mi to být jasné, vzhledem k tomu, co sis zažila. Taky nemluvíš jako ženská, a právě proto se mi s tebou dobře tráví čas. Nemusím se přetvařovat, ani jinak vysilovat. Moje žena je sice velice laskavá a dobrá, ale opravdu jen s velkým přemáháním poslouchám její nekonečné verbální myšlenkové pochody.“

„To já mám co dělat, když mám přemýšlet, natož abych u toho ještě mluvila,“ poznamenala Maryanen a oba se svalili smíchy z hradeb.

„Když už mluvíme o mé ženě,“ nakousl Faeron, když se vydrápali zpátky, „je taky vynikající kuchařka. A protože ví, že se přátelíme, zve tě na oběd, až budeš chtít přijít.“

Maryanen se podívala. „Je vážně moc hodná, přijdu ráda.“

„Víš,“ poškrábal se na hlavě, „já mám dojem, že je to hlavně proto, že si tě chce zblízka prohlédnout. Prostě žárlí,“ dodal, když se na něj Maryanen dál dívala nechápavě. „Já vím, že pro to nemá vůbec důvod, ale znáš ženské,“ pokrčil omluvně rameny.

Maryanen se uchechtla.

„Ano, Faerone, rozhodně alespoň jednu.“

„Promiň,“ rozesmál se, když si uvědomil, co řekl. „Vždyť vidíš, s tebou se uvolním tak, že zapomínám, že jsi žena. Abych se tak vyjádřil, jsi můj první kamarád ženského rodu.“

Maryanen se zeširoka usmívala.

„Já vím a je mi ctí,“ přiložila si dlaň na srdce a mírně se poklonila. „Jinými slovy se mám chovat jako chlap, až přijdu k vám na oběd, abych tvé ženě ulehčila od starostí tohoto druhu?“

„Nemusíš,“ vykulil oči Faeron. „Buď sama sebou, ona to pochopí. Není hloupá a na hraní se nechytá, ale když budeš naprosto upřímná, brzy jí bude jasné, že se tě vůbec nemusí obávat.“

„Dobrá,“ přikývla. „Jsem ale ráda, že v tom máme jasno i my dva. Už nějakou dobu se na nás lidé divně koukají.“

„Všiml jsem si,“ ohrnul Faeron ret. „Nevěra na denním světle, málokdo projde bez zájmu.“

„Asi nemají nic lepšího na práci,“ pokrčila rameny.

„Nebo prostě závidí,“ usmál se. Maryanen přikývla.

„Málokdo se v poslední době na veřejnosti hlasitě směje... Žijeme sice na krásném a bezpečném místě, ale nebezpečí pořád číhá všude okolo. Je tak smutně málo důvodů k bezstarostné radosti...“

Oba se zadívali přes hradby k lesům a hlavou každému z nich běžely vlastní chmurné myšlenky.

Maryanen vždy přišlo kouzelné, jaké zázraky dokáže Celeborn dělat bez jakékoli viditelné námahy. Když právě znovu seděla v křesle a on pomalu přejížděl rukama nad jejími jizvami, napadlo ji se na to zeptat.

„Jak to vlastně děláš?“

Celeborn s úsměvem vzhlédl.

„Na tom nic není, jen musíš chtít. Dej takhle ruce dlaněmi k sobě,“ ukázal. „Zkus nejdřív otřít jednu o druhou, až ucítíš mravenčení. A když se teď soustředíš, cítíš něco?“

Maryanen to zkusila, jak řekl. Energie v jejích dlaních se jemně rozvibrovala – a ona si najednou vzpomněla.

„Tohle znám!“ vykřikla. „Pamatuju se na to. Když jsem byla malá, stávalo se mi to, než jsem usnula... Mravenčilo mě celé tělo a dlaně přímo hřály.“

Celebornovi vylétlo obočí.

„Vážně?“ podivil se. „Nikdy jsi mi o tom neřekla.“

„Nevěděla jsem, že je na tom něco výjimečného,“ pokrčila rameny. „Co může dítě vědět o tom, co dospělí považují za normální?“

„To je pravda,“ usmál se. V jeho tváři se zračil mírný obdiv. „Máš ještě víc takových překvapení, že bys mi to řekla najednou?“

Maryanen se na něj zaškaredila.

„Pokud jste ještě sám nezapomněl všechno, drahý pane, přišla jsem o paměť. Kdyby sis odpustil takové poznámky a raději mi vysvětlil, jak to funguje, budu moc ráda.“

Celeborn se pobaveně usmál, ale vzal ji za ruce. Nasměroval její dlaně směrem dolů, takže jí mířily na břicho. Posunul je trochu níž, až byly jen kousek od povrchu těla.

„Cítíš teď to brnění a teplo na břiše?“

„Je to, jako kdybych na sebe položila jemnou vatu, která napůl neexistuje.“

„To je ono,“ přikývl. „Zkoušej si to třeba před spaním; promni si dlaně a tou energií, kterou tím probudíš, si přejížděj po těle, jak jsi to viděla dělat mě. Hned ucítíš úlevu, lehkost a radost. Jakmile si budeš jistá, že jsi přišla na princip, může z tebe být uzdravitelka.“

„Zní to dobře,“ pochválila si Maryanen. „Uzdravitelka... A proč ne léčitelka? Myslela jsem, že tak se té profesi říká.“

Celeborn se měkce usmál.

„Léčit ještě neznamená uzdravit; já říkám léčiteli uzdravitel, protože už to slovo má lepší energii, obsahuje v sobě kořen *zdraví*. A to je to, co by mělo být cílem každého, kdo léčí. Opravdový uzdravitel totiž není ten, který léčí nejvíce lidí, ale ten, který jich nejvíce nadobro uzdraví.“

„Máš pravdu,“ uznala s úsměvem Maryanen. „Ostatně jako vždycky.“

Tentokrát se rozesmál a zavrtěl hlavou.

„Ne, má milá, nejsem neomylný,“ povzdechl si. „Ale pokaždé, když se na tebe podívám, moc bych si přál být...“

Maryanen mu stiskla ruku. Nenašla však slova pro to, co cítila; obrátila tedy list.

„Říkal jsi, že mě budeš učit jezdit na koni,“ nadhodila. „Platí to i teď?“

Faeron už na ni čekal na hradbách. Maryanen se přiřítla, unavená, ale nadšená.

„Promiň, že jdu pozdě, učila jsem se jezdit,“ vysvětlila. „Zítرا asi nevstanu, ale bylo to skvělé. Netušila jsem, jak je to příjemný pocit. Myslím, že si koně zamiluju.“

„Určitě,“ usmál se. „Ale teď – teď ochutnáš kuchyni mé ženy.“

Paní Bereth pro ni připravila opravdu velkolepé uvítání. Ta malá hostina, která se rozprostírala na stole, se ani nedala nazvat obyčejným obědem. Vprostřed stolu stála ohromná váza plná omamně vonících květin, nádobí určitě muselo být honosným svatebním darem a příbory dědictvím po nějakém vznešenějším předkovi. V jinak skromném domě působila tabule trochu nemístně, ovšem její krása všechno okolí zastíňovala natolik, že si toho Maryanen téměř nevšimla.

Přivítala se s paní domu.

„Ráda vás poznávám,“ usmála se. Bereth jí stiskla ruku a oplatila úsměv.

„Těší mě poznat přítelkyni mého manžela,“ řekla lehkým tónem, ale v jejích očích se daly číst obavy. „Připravila jsem pro vás malé pohoštění, ciťte se tu jako doma.“ Ano, malé pohoštění, napadlo Ma-

ryanen, to byla přesně slova pyšné hospodyně, která půl dne strojila stůl a vyvařovala podle svých nejlepších receptů, a přece je natolik vychovaná, aby to nezdůrazňovala.

„Mockrát děkuji,“ řekla však nahlas a lehce se paní uklonila.

Jak bylo dobrým zvykem menegrothských, zdvořilostní rozhovor následoval až po hlavním chodu, když byli všichni po okraj naplnění dobrotami, rýpali se v dezertu a neměli sílu ani chuť se hádat nebo postrkovat. Jídlo bylo skvostné, to musela uznat. Když se do něj pustili, Maryanen ani nedutala, dokud jí na talíři nezbyl poslední drobeček. Přesto si stačila všimnout, že ji paní Bereth po očku pozorně sleduje, jako by se chtěla přesvědčit o tom, že z nich dvou je ona lepší kuchařka. Faeron naopak v mírných rozpacích pozoroval obě dvě.

Maryanen cítila, že se jí paní Bereth i přes její skrytou předpojatost líbí, proto když dojedla, upřímně pochválila její kulinářské umění. Pamatovala na Faerona slova a snažila se svůj chvalozpěv nijak nepřehánět, a zdálo se, že je paní domu opravdu potěšena jak jejími slovy, tak zdvořilým a milým chováním.

„Na oplátku vám chci nabídnout, abyste s manželem přišla na oběd k nám,“ pokračovala Maryanen. „Abych se přiznala, moc jsem toho v životě nenavařila a vám se nemohu rovnat, ale slibuji, že se něco málo naučím, abych vás mohla také uhostit.“

Paní Bereth však z nějakého důvodu znervózněla. Podívala se na Faerona, ale ten pokrčil rameny.

„Víte, lady Maryanen, moc mě vaše nabídka těší, ale nemyslím si, že by dělalo dobrotu, kdyby se prostý lid vtíral, kam nepatří,“ vysvětlila pomalu téměř omluvným tónem. „Nechci se pokoušet natáhnout výš, než kam dosáhnu.“

Maryanen se usmála.

„Prosím, paní Bereth, tykejte mi,“ požádala. „Celebornův byt přece není královský palác a já nejsem žádná lady. Nevidím důvod, proč by mělo být nevhodné zajít k nám na oběd.“

„Popravdě řečeno,“ odkašlal si Faeron, „ty jsi lady. Lord Celeborn, když si tě bral do péče, trval na tom, že musíš dostat stejné výsady, na které má právo on. Já u toho tedy nebyl,“ dodal spěšně, „ale sdělil mi to strážný z paláce, když viděl, že s tebou jednám jako se sobě rovnou. Říkal prý, že doba je nejistá a že kdyby se něco stalo i jemu, nesmíš znovu zůstat úplně sama a bez ničeho, takže na tebe rozšířil svůj titul a odkázal majetek.“

Maryanen se na něj minutu nebo dvě zaraženě dívala a přehrávala si v hlavě jeho slova, zatímco jí z pozvednuté vidličky odkapávala jahodová šťáva do poháru s ovocem a sladkou polevou, který se podával jako dezert. Z řady otázek, které se jí stavěly do fronty pro odpovědi, se dopředu protlačila tato:

„Jaký majetek? Jeho byt je menší a prostší než váš dům. I mí rodiče měli víc.“

Faeron se tiše zasmál, když to slyšel.

„Tebe to opravdu nikdy nezajímalo? Jsi vůbec odsud?“ rýpl si pobaveně. „Svatá naivito, patří mu celé domy uzdravování i pozemky se zahradami za nimi. To on zřídil ošetrovnu. Ten byt tam má jen proto, aby měl kam složit hlavu, když zrovna nepracuje. Máš mnohem víc než my, holčičko, a máš tedy od nás, prostých lidí, právo na uctivý odstup.“

Maryanen při jeho slovech obočí šplhalo vzhůru.

„Nevymýšlej si,“ setřela ho zamračeně.

Faeron se usmíval.

„Myslím, že si můžeš se ctí dělat nárok na to, co je jeho, protože někoho jemu tak podobného jsem ještě nepoznal. Víš, že tu práci dělá zadarmo? Proto tam chodí všichni, proto je Celeborn oblíbenější než sám král. On je prostě lidumil, baví ho pomáhat druhým a majetek ho moc nebere.“

Maryanen zatřásla hlavou, aby si urovnala nápor důležitých nových informací.

„Dobrá, tomuhle věřím, na to ho znám příliš dobře. Ale napadá mě... tvá ctěná žena se ke mně chová v rukavičkách, ale s tebou si tykáme a bok po boku se válíme smíchy... V tom případě nejsem sama, kdo se chová nepatřičně, ne?“ usmála se.

„Víš, já jsem neurvalec, to je o mě známo,“ mrkl na ni.

„Tak v tom vesele pokračuj, protože já nejsem zvyklá na nějaké klanění a je mi to krajně nepříjemné. Ber to tak, že máš výjimku, a na oplátku mi zase dovol, abych se jako k sobě rovnému chovala já k tobě. Budeme si kvít.“

„Prima,“ smál se. „Dohodnuto.“

Paní Bereth je pozorovala a nebyla si jistá, co si vlastně má myslet. Trochu ji popuzovalo, jak familiérně se Maryanen chovala k jejímu muži, který byl o čtyři století starší než ona, ale na druhou stranu jí bylo příjemné, jak prostě a nepovyššeně na ně pohlížela. Líbilo se jí, jak otevřeně a nenuceně dával Faeron najevo své sympatie k Maryanen, protože nyní cítila, že v nich opravdu není víc než upřímné přátelství.

Maryanen se k ní obrátila.

„Vidíte, paní Bereth, směle následujte příkladu svého *neurvalého* muže a berte mě jako svou přítelkyni – tedy jedině pokud stojíte o přátelství takové záby.“

Paní Bereth se usmála a tentokrát se zdálo, že jí úsměv jde od srdce.

„Moc ráda,“ stiskla jí ruku. „Ale zapomněla jste na svůj dezert, tak jezte, byla by škoda ho nechávat.“

„To je pravda, protože lepší jsem neochutnala,“ přikývla Maryanen. V duchu byla moc ráda, že se jí povedlo naklonit si ženu nejlepšího přítele, neboť tušila, že má opravdu srdce ze zlata.

Druhý den ráno Maryanen skutečně měla potíže vstát. Měla pocit, že nějakým způsobem hodně tvrdě dopadla na hýždě a vnitřní části nohou. Na nohy se vydrápala jen proto, že se držela rámu postele rukama a přitahovala se za ně, ale jakmile se pokusila vyjít, zjistila, že je velmi bolestivé držet při chůzi nohy u sebe. Když se zhlédla v zrcadle, vypadala tak komicky, že se znovu svalila na postel a rozdýchávala záchvat smíchu.

Do jejího pokoje jako neustále bdělý strážný vrazil Celeborn. Když viděl, že je Maryanen v pořádku, viditelně se mu ulevilo.

„Co se stalo?“ nepochopil.

Maryanen se vynořila z podušek, rudá a udýchaná. „Pomoz mi vstát a já ti to ukážu.“

Když ji Celeborn vytáhl na nohy, stačilo jí udělat pár kroků a i na jeho vážné tváři rozkvetl pobavený úsměv.

„No ano, ti koně nejsou nejměkčí, že?“ nadhodil a bylo slyšet, že potlačuje smích.

„Klidně se posmívej, vsadím se, že jsi nevypadal líp, když jsi jezdil poprvé,“ opáčila Maryanen, ale nebyla v tom ani kapka jízlivosti.

„To jistě ne,“ přiznal Celeborn odlehčeně. „Já nevypadám lépe než ty ani když nechodím jako kachna.“

„Jen se nedělej, krasavče,“ odbyla ho Maryanen. „O tvé skromnosti jsem slyšela chvalozpěvy na každém rohu Menegrothu, takže soud svého vzhledu laskavě nech na mně.“

„Říká se, že není moudré brát vážně lichotky ženy, která na muži existenčně závisí,“ rýpl si Celeborn a koutky mu cukaly.

„To mohl říct jen muž, který poznal ženy z té nejhorší stránky,“ oponovala Maryanen s převahou.

„Ony mají ještě nějakou další?“ zahýbal obočím v teatrálním údivu.

„A už jsi slyšel, že není moudré hněvat ženu, která stojí příliš blízko?“ přimhouřila oči, naklonila se k němu a přiložila mu k ledvině nehet, jako kdyby to byla dýka.

„Jsi nebezpečná, když chceš,“ utahoval si z ní dál, ale jeho úsměv najednou působil podivně nuceně. Maryanen cítila, že stojí opravdu příliš blízko, a tak se raději odtáhla. Takové škádlení mohlo být zábavné a osvěžující, ovšem nikoli, pokud byl vaším protivníkem muž, jemuž nechcete dát najevo, že se vám z něj třesou kolena.

„Já jsem nebezpečná pořád, jen klamu zjevem,“ vyplázla na něj jazyk a ztěžka dosedla zpátky na lůžko. „Dneska asi nikam nepůjdu, nemá to cenu.“

„To ti sotva pomůže, Maryanen; namožené svaly je lepší rozhýbat. Takhle bys tu zkysla pěkných pár dní. Nejlepší léčba následků jízdy na koni je další jízda na koni.“

„Děláš si legraci? Upadnou mi nohy.“

„Tak ti je zase přilepíme zpátky,“ ukončil Celeborn rezolutně diskuzi, popadl ji a znovu jí pomohl vstát. Společně došli do stájí blízko zahrady. Když vstoupili, Maryanen zamířila k mladému koni, na kterém jezdila předchozího dne. Byl to plemenem bělouš, ale ještě zdaleka nevybělal. Byl potomkem zdravých a silných rodičů a jako naděje na pokračování slibného rodu dostal jméno Estelion.

„Jak se ti jede dnes?“ zajímal se Celeborn, když bok po boku vyjeli po cestě, která obkružovala celé zahrady a vracela se opět do stájí.

„Ještě jsem si nezvykla na to hopsání,“ informovala Maryanen. „Na něco jsem si vzpomněla; včera jsem byla na obědě u Faerona – jeho žena vaří skvěle, mimochodem – a pozvala jsem je na oplátku na oběd k nám. Nejsi proti tomu?“

„Jestli chceš naučit vařit, budu tě muset zklamat, protože to vůbec neumím,“ varoval Celeborn.

„Ale ne,“ zasmála se Maryanen. „Je mi jasné, že na tohle se musím zeptat nějaké ženy. Jen jsem se chtěla ujistit, jestli ti nevadí, že jsem je pozvala do tvého bytu bez tvého svolení. Bylo tak nějak zdvořilé a až potom mě napadlo, že bych se nejprve měla zeptat tebe.“

„Můj dům je tvůj dům,“ pokrčil Celeborn rameny. „A do svého domu můžeš zvát, koho chceš.“

„Prima, děkuju – a tady se dostávám k tomu druhému, o čem jsem s tebou chtěla mluvit. Jde právě o můj dům. Proč jsi mi nikdy neřekl, že jsem tvoje dědička? A proč jsem vlastně až do včerejška nevěděla, že ti domy uzdravování patří? Jsi pořád tak málomluvný a skromný a máš neustále mnoho práce – a já ani nevím, že za mými zády si na mě lidé ukazují a nemluví se mnou jednoduše proto, že jsem zčistajasna šlechtična.“

„Nikdy tě to přece nezajímalo,“ usmál se Celeborn.

„Nezajímá mě to ani teď, ale zdá se, že lidi okolo ano,“ oponovala Maryanen. „Caleneth se mnou sice mluvila o tom, že je přirozené být osamělá, když se liším mentálně, ale rozhodně mě nenapadlo, že přede mnou lidé mluví uctivě potichu, protože mě mají za snoba.“

„Máš pravdu, asi jsem ti to měl říct,“ uznal Celeborn, „ale při všem, co jsi zapomněla, se už ztrácím v tom, co víš a co nikoli.“

„Dobrá, tuhle omluvu беру,“ uznala Maryanen. „Proč jsi to ale udělal? Proč jsi vlastně udělal tolik pro děcko, se kterým jsi neměl nic společného?“

Celeborn si povzdechl a na okamžik zamlkl, jak si promýšlel, jak odpovědět.

„Chtěl jsem ti být otcem,“ řekl nakonec. „Přičilo se mi pomyšlení, že budeš vyrůstat jako nějaký cizinec, žebrák v domě pána, který se tě milosrdně ujal, abys někde v závějích sněhu nezemřela hladem. Jsem si jist, že každý dospělý by to viděl jako ohromné dobrodiní a ušlechtilý čin, ale já si byl jist, že dítě, které svět vnímá docela jinak, se bude cítit jako přítěž, o kterou nikdo nestojí a která musí být vděčná za každý drobek, který pánovi upadne z talíře. Bylo by to krajně nedůstojné, neřku-li ponižující,

a vím, že bych to nesl stejně špatně. Chtěl jsem tě toho ušetřit. Zajistil jsem ti podmínky, jaké kterékoli jiné dítě dostalo automaticky od svých rodičů. Cítil jsem, že si to zasloužíš a že to jednou oceníš.“

Maryanen poslouchala ohromeně a oči se jí zalívaly slzami. Vztáhla k němu paži a za jízdy ho chytila za ruku.

„Každému sirotkovi ze srdce přeju, aby se ho ujal takový člověk jako ty,“ hlesla. Celeborn se usmál a pohladil jí hřbet ruky palcem.

„Jak to, že jsi ještě nedostal přídomek Moudrý?“

Zasmál se. „Ve svém věku na něco takového nemám nárok, moje milá. V životě nastane mnoho chvil, kdy se i moudrý poučí, tím si buď jistá.“

„Budu,“ přikývla Maryanen. „Faeron však říkal, že při králi jsi použil jiný argument.“

„Nemusím přece králi vylévat srdce, ani když je to můj strýc,“ vysvětlil Celeborn. „Odůvodnění, které jsem uvedl tehdy, bylo stejně dobré a pravdivé jako to, se kterým jsem se ti právě svěřil. Jen bylo kratší, údernější a jaksi stravitelnější pro širší okruh lidí.“

Abych se ale doplnil, moje rozhodnutí si tě osvojit nebylo tak neosobní, jak se ti možná zdá. Pravdou bylo, že jsi mi učarovala. Mám rád lidi všeobecně, rád se o ně starám a pomáhám jim, proto jsem se také stal uzdravitelem; ale ty jsi měla v mém srdci zvláštní výsady. Možná to bylo tím, že sis jako malá vždycky uměla říct o to, co sis přála – o pohádky na dobrou noc, nášup zvlášť dobré kaše, nebo o objetí a polibek. Připoutala sis mě k sobě nenásilně, ale pevně.“

Maryanen se usmívala.

„Už tehdy jsem si uměla vybrat.“

Celeborn se tiše zasmál a nic na to neřekl. Po chvíli se na ni však zadíval.

„Copak?“

„Vysedáš Estelionovi do rytmu,“ oznámil Celeborn. Maryanen si uvědomila, že je to pravda. Jelo se jí daleko pohodlněji, ani ty namožené nohy už tolik necítila.

„Jak se mi to stalo?“ smála se.

„Zamluvila jsi to, přestala ses na to soustřeďovat a nechala jsi pracovat jemnější smysly. A ty se naladily mnohem snáz, když jim nepřekážel rozum.“

„Perfektní,“ zářila Maryanen. Estelion dál mírumilovně klusal a nestalo se vůbec nic zvláštního, ale v něžném ranním slunci najednou všechno vypadalo ještě hezčí.

Maryanen se sice vyptala Caleneth na základy vaření a dostala od ní několik jednodušších receptů, ale natolik si přála hostům nabídnout bohatou tabuli, že si ukousla příliš velké sousto.

Hodinu létala jako ocásek kolem skromné, zřídka využívané kuchyňské linky, ale ještě ve chvíli, kdy už se rozezněl zvonek u dveří, neměla téměř nic hotovo. Otvírala uříčená a zkroušená a hned ve dveřích se o překot omlouvala.

„Máš na čele mouku,“ upozornil ji Faeron, kterého to zřejmě nijak nepřekvapilo, a pobaveně se usmíval. „Nedělej si starosti, neočekávali jsme, že dostaneme sváteční hostinu od profesionálky.“

Paní Bereth pro ni rovněž měla pochopení. Šla se za Maryanen podívat, jak to vypadá, a nabídla se, že jí s přípravou pomůže. Maryanen si postýskla, neb měla pocit, že všechno zkazila, Bereth ji však uklidnila.

„Ale jděte, to není žádná katastrofa,“ zavrtěla hlavou a ochutnala z jednoho hrnce. „Jídlo bude dobré, jenom se vám budou hodit ještě jedny ruce, aby to všechno zvládly.“ Uždíbla kousek koláče, který Maryanen právě vytáhla z trouby. „A špetička tajemství zkušené kuchařky,“ dodala s úsměvem.

Zatímco muži ve zdvořilém rozhovoru čekali v jídelně, dokončily oběd společně. Paní Bereth Maryanen konejšila, že žádný učený z nebe nespádl a časem jí to půjde mnohem lépe. Maryanen jí při té příležitosti připomněla, že jí může tykat. Cítila se poněkud poníženě, že jí musel host pomoci s hostinou, ale paní Bereth se tomu smála.

„Děkuji,“ stiskla jí ruce Maryanen. „Jste na mě tak hodná. Co bych si bez vás počala?“

„Trvalo by ti to o něco déle,“ opáčila lehce Bereth, „a možná by to postrádalo ten správný šmrnc. Nelam si s tím hlavu.“

Když bylo hotovo, muži usadili ženy ke stolu a sami nanosili všechno jídlo na stůl. K překvapení a úlevě Maryanen se zdálo, že všem chutná, a tak se uvolnila a nálada se jí rázem zlepšila. Během dezertu si všichni vesele vyprávěli a od plic se smáli.

V tichém údivu pozorovala, jak se Celeborn nevázaně baví, jako by Faeron s Bereth byli jeho dávnými přáteli. Hosté byli ponejprv poněkud upjatí a přespříliš zdvořilí, ale po nějaké chvíli z nich všechna nervozita a ztuhlost opadly, protože tváří v tvář milému a nenásilnému lordovu veselí pochopili, že jsou vítáni a oceňováni i přes své prosté postavení. Maryanen se vyhřívala v paprscích jeho lehkého smíchu, neboť ho slyšovala jen zřídka, a srdce jí plesalo.

„Potřeboval by ses častěji dostat do společnosti,“ nadhodila, když hosté s mnohými díky odešli. „Prospívá ti to. Už dlouho jsem tě neviděla se takhle bavit. Moment, vlastně nikdy...“

Celeborn pokýval hlavou.

„Když na to přijde, mám kolem sebe lidi rád. Je pouze k pláči málo těch, mezi kterými je mi tak dobře,“ povzdechl si. „Musím uznat, že máš opravdu čich na skvělé povahy. Netušil jsem, že budou tak milí a příjemní.“

„Vidíš, a to jsem tě musela přemlouvat, aby ses k nám přidal.“

„Příště ti budu prostě věřit,“ usmál se.

Paní Bereth Maryanen nabídla, že ji bude učit vařit, a tak když Maryanen pro jednu nebyla unavená z lukostřelby ani z jízdy, přišla za ní. Strávily příjemný den; kuchtily zajímavé pokrmy, které posléze přišly na stůl při obědě, a když zrovna nebylo na práci nic než čekání, mile si popovídaly.

Po obědě je Faeron loajálně pochválil obě. Pustil se do moučnicku a obrátil se k Maryanen.

„Lord Celeborn je opravdu příjemný člověk,“ nadhodil.

„To samé říkal i on o vás,“ usmála se Maryanen. „Byl rád, že jsem ho přesvědčila, aby poobědval s námi.“

„To moc rádi slyšíme,“ oplatil jí Faeron a Bereth s úsměvem přikývla.

„Jestli si budete přát a jste ochotni ještě jednou podstoupit rizika mého vaření, můžete kdykoli znovu přijít, jistě ho to potěší.“

„Někdy určitě přijdeme,“ slíbila paní Bereth. Faeron si s ní vyměnil pohled.

„Nechci být vlezlý,“ nakouzl opatrně, „ale jako tvůj přítel si to snad můžu dovolit. Nemohl jsem si pomoci a po jídle jsem si všiml takové zvláštní věci. S Bereth jsme o tom mluvili, protože si toho všimla taky, jen nevím, jestli se přátelíte natolik důvěrně, abych se tě mohl vyptávat v její přítomnosti.“

„Vysyp to,“ neudržela se Maryanen. „Před tvou ženou nemám potřebu nic tajit.“

„Dobrá,“ přikývl Faeron a zhluboka se nadechl. „Pozoroval jsem tě a zdálo se mi – odpusť, jestli se tě tím dotknu – že se na lorda Celeborna díváš jinak, než bych čekal od dcery nebo schovanky. Nehodlám tě zpovídat, ale jestli máš něco na srdci, jsem jedno ucho. Známe se už dlouho, můžeš mi říct všechno; věř, že to zůstane jen mezi námi třemi.“ Zadíval se na ni napůl účastně, napůl nejistě. Maryanen chvíli oba pozorovala a v krku jí vyschlo. To bylo vážně tolik vidět? Neuvědomila si, že jí po boku seděl muž, jemuž na ní záleželo a nebyl slepý k jejím nevědomým projevům.

Vzdala to. Popravdě řečeno už cítila, že byl nejvyšší čas se někomu svěřit, protože jinak mohla v tu nejnehodnější chvíli vybuchnout a prozradit na sebe všechno.

Svĕsila rameno a konečně vyslovila, co ji tak dlouho sužovalo.

„Miluju ho,“ řekla prostě, oči sklopené k rukám položeným na okraji stolu. „Už dlouho. Vlastně od té doby, co jsem se vrátila a poznala ho znovu jako někoho zcela jiného.“

Bylo jí ihned o něco lehčeji, ačkoli se tím její problém nijak nevyřešil. Konečně však nebyla sama, kdo o něm věděl. Faeron přikývl; nedozvěděl se nic, co neočekával. Maryanen slyšela, jak si Bereth tiše, snad soucitně povzdechla.

„Bylo to na tobě vidět. Nicméně raději jsem se zeptal; je mi jasné, že není lehké to jen tak někomu přiznat.“

„Těžší je to nedat najevo,“ pousmála se chmurně Maryanen. „Znovu a znovu se mu dívat do očí a tvářit se naprosto nezaujatě... Držet ho za ruku... Pořád dokola ten samý pocit studu, kdykoli jsem udělala nebo řekla něco, co si mohl vyložit přesně jako ty.“ Okamžik si jen hrála s vidličkou a melancholicky se na ni dívala. „Nechci si ani představovat, co by na to řekl. Jakákoli shovívavost by byla horší než výsměch či zlost.“

Vzhlédla a uviděla, že Faeron si vyměnil s ženou další významný pohled a na rtech mu hrál nepatrný úsměv. Promluvila však Bereth.

„Moje milá,“ naklonila se k ní laskavě, „vidím, že ti v tomto možná budeme k užítku. Přesvědčila jsem se o tom, že jsi bystrá a vnímavá – tudíž mě trochu zarážejí tvá slova. Ale nechci se za to k tobě stavět nijak příkře, protože pokaždé, když se na tebe lord Celeborn podíval, jsi pro jistotu uhnula očima jinam; a když ho tak opatrně ignoruješ, máš stěží čas si všimnout.“

Nevidím nikomu do hlavy, tedy nemohu přísahat, že jsem uhodla pravdu, ale já si nemyslím, že by na tvé vyznání reagoval shovívavě.“

Maryanen se nechápavě zamračila. „Proč? Je to hodný člověk a soudím, že mě má natolik rád, že by mi nechtěl ublížit – ale o to potupněji bych se cítila.“

Bereth se usmála. „Ne, ne, špatně mě chápeš. Nevěřím, že by tě soucitně odmítal. Ty jsi to vidět nemohla, ale kdykoli ses ty ne dívala na něj, on hltal očima tebe. Hlídal si obličej mnohem lépe než ty, ale jeho oči nedokázaly skrýt něžnou lásku, se kterou pozoroval každý tvůj pohyb a grimasu. Jak jsem řekla, mohu se mýlit, ale jsem přesvědčená o tom, že tvé city přinejmenším opětuje. Dost možná se však za ně stydí jako ty, s ošklivou představou trapné situace, do které by se dostal, kdyby to vyšlo najevo.“

Maryanen ztěžka polkla. Berethina slova v ní proti její vůli vzbudila naději důkladně pohřbenou hned v úvodu. Popravdě často pozorovala na Celebornově obličej zmrzlé úsměvy a paniku hledající rychlou výmluvu, ale to mohlo být stejně tak příznakem toho, že si uvědomoval nevhodné chování Maryanen a utíkal před ním, ačkoli jí přímo nechtěl nic vyčítat. Málokdy se totiž v jeho očích objevovala naděje, vždy jen jistá frustrace – snad nad tím, že se jeho vlastní schovanka pominula rozumem a jedná krajně nedůstojně, čímž ho staví do nepříjemné pozice, vzpříčeného mezi laskavostí a upřímností. Kdykoli ji napadlo, jestli to není jinak, s bolestným povzdechem tuto myšlenku odsunula a raději na ni zapomněla.

„Já si toho také všiml, Maryanen,“ přizvukoval ženě Faeron. „A jestli mužskou tvář nepřečte žena, pak jiný muž rozhodně ano. Dával si pozor a tvářil se téměř neutrálně, ale ten výraz mu zakolísal pokaždé, když ses zasmála. Byl na vás žalostný pohled, protože mi bylo jasné, že se tím oba mučíte, ale nemohl jsem vám do toho mluvit, už vůbec ne v tu chvíli.“

Maryanen si zajela rukama do vlasů a lokty se opřela o stůl. Bereth ji soucitně pohladila po paži.

„Co mám dělat?“ zašeptala Maryanen.

„Je na tobě, abys zjistila, jestli máme pravdu,“ pokrčil rameny Faeron.

„A co když máte? Co pak?“

„Jednoduše s ním promluv,“ radila Bereth mírným hlasem. „Řekni mu, co cítíš, a na něm pak bude svěřit se tobě.“

„Ale jak? Kdykoli jsem se na něj dívala a přemýšlela, jak bych mu to mohla říct, úzkost mi stahovala hrdlo a slova nějak zněla prázdně, byla pokřivená a nevýstižná. Pochybuju, že kdy budu mít odvalu, i kdybych si byla jistá, že mě vnímá jako já jeho.“

„Jednou nadejde ta správná chvíle, kdy se ti dostane správných prostředků,“ prorokovala Bereth tiše. „Tímhle si *jsem* jistá, dítě.“

Maryanen vydechla s pláčem na krajíčku a padla jí do náruče. Neměla slov, kterými by vyjádřila vděčnost, ale tušila, že nejsou potřeba.

Berethina slova ještě dlouho kroužila Maryanen hlavou, zvláště před usnutím, kdy byla o samotě a v tichosti a mohla nerušeně přemýšlet. Jeden by řekl, že je snadné někomu vyznat lásku, ale kdykoli se naskytla příležitost, tak lehké už to nebylo. Jakmile užuž otevírala ústa, hrdlo stažené, že sotva dýchala, promluvil Celeborn, nebo je někdo vyrušil a v jednom případě dokonce z poličky spadl nedbale opřený talíř a rozbil se. Maryanen začínala mít pocit, že to nebyla znamení nevhodnosti chvíle, ale nesprávnosti celého činu, k němuž se chystala.

Na nějakou dobu to odložila k ledu. Dál se pilně učila střílet z luku, jezdit na koni i vařit, přibrála si k tomu výpomoc ve stájích, protože se jí zalíbilo pracovat s koňmi a starat se o ně, doma se bavila šitím a pletením a ve chvílích inspirace kreslila a malovala. Čím déle se vyhýbala myšlenkám na to, co ji tížilo nejvíce, tím zuřivěji se věnovala všem koníčkům a tím lépe jí všechny šly. Uběhlo sedmnáct let, tak krátkých pro Prvorozené, a jejich život vyjma drobností jako by se zastavil.

Mír v Menegrothu však opět netrval dlouho. Temný pán jen čekal na chvíli, kdy se všichni – a především strážé – uvolní natolik, že ztratí ostražitost. Skřeti na nějakou dobu zmírnili své dotírání na lesy Doriathu a hraničáři skutečně zpohodlněli, ke své vlastní škodě.

Maryanen dál chodila na hlídky s Faerem, mnohem častěji díky tomu, že už se naučila střílet. Brala si s sebou svůj luk, střední velikosti, umně vyřezávaný, který jí ke čtyřicátým narozeninám daroval Celeborn, a oblékala se k té příležitosti do lehké kožené zbroje, již si nechala ušít. Vlasy, které jí dávno dorostly pod hýždě, se naučila splétat do pevných účesů, jaké nosily lidské ženy žijící v Doriathu, aby jí při chůzi lesem a střílení nepřekážely.

Věděla, že Celebornovi se příliš nezamlouvá její sklon táhnout za jeden provaz s vojáky, ale mlčel a nesnažil se jí od toho odradit, což oceňovala. Od doby, kdy se jí podařilo ho přemluvit k lekcím lukostřelby, spolu nijak hlouběji nerozmlouvali. Maryanen si čas od času uvědomovala, že se navzájem vzdálili, ale vinila z toho jen svou snahu vyhnout se komplikacím; jeho blízkost ji totiž stále více zner-
vózňovala a odpojovala z činnosti jazyk i hlasivky.

Jednoho dne, právě když opět počtila Faeronův oddíl svou přítomností, se skřeti vrátili. Jejich polovina oddílu hlídkovala na vnitřních hranicích lesa, v blízkosti města, proto je nepříjemně překvapilo, že se zpoza stromů vyhrnul snad tucet skřetů, kteří se do nich pustili s ohromnou vervou. Hraničáři se s nimi bez problémů vypořádali; polovinu zastřelili dřív, než se k nim vůbec dostala, a zbytek zuřivě zápasících padlo po kratším boji.

K Maryanen se ani nestihli přiblížit, což bylo dobře, protože zjistila, že stojí na místě ztuhlá strachem. Vzpomínka na jedinou skřetí mordou, tak vzdálená a vybledlá, nebyla tím správným vybavením pro přímý střet s tlupou takových v tvrdé realitě. Nebyli nijak mohutné postavy, spíše malí a šlachovití, ale jejich vzhled, výraz, puch, který kolem sebe šířili, a odporné sípavé oddechování ji zasáhlo jako rána mečem. Vzpomněla si na hrůzy, jež prožívala v Angbandu, na odpornou malou jeskyni, která se těmi stvůrami hemžila, na horký, čpavý proud zatuchlého vzduchu pokaždé, když se k ní jedna z nich naklonila. Už z pouhé vzpomínky se jí mírně zvedl žaludek, a dál stála na místě s vytřeštěnýma očima, které nehleděly do tohoto času.

„Maryanen?“ pronikl k ní konečně zvuk. Zamrkala. Před ní stál Faeron, prohlížel si ji se starostí v očích a jemně s ní třásl. „Slyšíš mě?“

Ztěžka polkla a zkrivila ústa.

„Vzpomněla jsem si,“ zachraptěla. „Ty jejich ohydné mordy... ten zápach... ten dech!“

Faeron s ní znovu zatřásl.

„No tak,“ domlouval jí. „To už je pryč, slyšíš? Žádný skřet na tebe už nevztáhne ruku, dokud jsem naživu!“

Najednou se na něj podívala, tak ostře, až se odtáhl.

„Naživu, to je přesně to slovo,“ zavrčela. „Raději bych dobrovolně se vrátila do Angbandu, než aby kvůli mě někoho zabili nebo odvěkli před Morgotha.“

Jméno, nebo spíše přezdívka Temného pána, jakou mu dali elfové, z jejích úst zaznělo s takovým odporem, že se otrásl i nejotrlejší muž z oddílu; všichni totiž postávali poblíž, jak se seběhli ke středobodu útoku, a vrhali na ni nejisté pohledy, zároveň však čekali další skřety.

Faeron se na ni okamžik díval, ale pak se zřejmě rozhodl. Popadl ji za paži.

„Kapitáne, nebude vám vadit, když doprovodím naši společníci domů?“

Kapitán sám byl toho názoru, že by nebylo na škodu odklidit ji někam z dosahu, jednak aby nepřekážela, jestliže znovu zkamení uprostřed skřetí ofenzívy, jednak ze strachu, že se naopak vrhne do boje a dojde úrazu, za což se kapitán nejspíš bude muset zodpovídat u lorda Celeborna, nebo snad, nechte Valar, u samotného krále.

Faeron odtáhl Maryanen z lesa a zamířil rovnou k domům uzdravování. Cestou si však všiml, že se tu muselo stát nějaké pozdvižení; elfové zneklidněně přecházeli po ulicích se zbraněmi v rukou a všechny ženy, které obvykle postávaly a klábosily, věnovaly se svým dětem nebo ručním pracím na dvorech a dvorečcích, zmizely v domech, kde se zamkly a vykukovaly zpoza záclon. S neblahým tušením se oba rozeběhli.

Prosklený vchod domů uzdravování ležel zkroucený a vyspaný na dláždění. Z oken šlehal plameny. Ozývaly se výkřiky, ale naštěstí to nebyly zvuky boje. Maryanen se málem zastavilo srdce při pomyslení, co všechno se mohlo stát, předběhla Faerona a vrazila dovnitř jako první.

Zdalo se, že požár už zaměstnanci ošetrovny zvládají a rychle ho dusí. Některá lůžka byla ohořelá až na dřevěný rám. Všude bylo plno kouře, ale už se rozptyloval, neboť mu v pohybu nebránila okna ani dveře. Uprostřed zmatku našla Maryanen Celeborna. Vypadal nezraněný, s bledým obličejem a hněvým svitem v očích však hleděl na spoušť, kterou měl kolem sebe. Najednou se obrátil a rychlým krokem zmizel ve svém bytě.

„Nepotřebujete pomoc?“ ptala se Maryanen bezradně nejbližších zaměstnanců.

„Zatím ne, běžte se spíš někam uklidit, běhají tu skřeti,“ odtušil nevrle jeden z ošetřovatelů.

„Za tohle můžou oni?“

„Kdo jiný?“

Faeron chytil Maryanen za paži, ale zjevně netušil, co udělá. Rozhlédla se chaosem v kouři ponořené místnosti a za našedlou clonou, těsně u rozbitých dveří spatřila příkrčenou postavu. Rozeběhla se k ní a Faerona táhla za sebou.

Když si byla jistá, že je to skřet, vzala svůj luk, namířila a natáhla tětívu. Byla však příliš rozrušená; výstřel šel mimo, ale střela proletěla tak blízko, že ji cíl zpozoroval. Vrhla se k ní.

Maryanen se staženým hrdlem rychle hmátla po dalším šípu, ale věděla, že nebude mít čas ani namířit. Před ní se však mihl Faeron a než stačila sáhnout po svém nožíku, který nosila pro všechny případy, zapracoval na nestvůře svou dýkou. Skřet se svalil na zem a rezavý meč mu vypadl z pařátu.

„Díky,“ hlesla směrem ke svému příteli.

„Není zač,“ obrátil se k ní, „ale příště se s nimi nepouštěj do boje sama, jasné? Nechci, aby se ti něco stalo.“

Maryanen se nadechla k rázné odpovědi, ale v tom se Faeron zapotácel a padl dopředu. Za vlasy ho držel ošklivý malý skřet a bodal ho dlouhým zubatým nožem do zad. Maryanen vydávala výkřik podobný řevu raněného lva a vytáhla svůj rezervní nožík; skřet se při pohledu na její výraz obrátil a pelášil pryč. Maryanen se vrhla za ním, někdo ji však zezadu popadl za rameno, až sebou šklubla. Bleskově se obrátila a se zaryčením ťala největší silou, jaké byla schopná, její úder však byl přerušen v půli: kolem obou zápěstí se jí sevřely čísi ruce.

Když se konečně podívala vetřelci do obličeje, zjistila, že je to Celeborn. Maryanen se trochu uvolnila a on ji pustil. Vzápětí si však vzpomněla, proč se tak rozlítla, a otočila se zpátky. Padla na kolena k Faeronově těle a navzdory obrovské zlosti jí tryskaly slzy. Cítila jemný dotek, jak ji Celeborn cestou kolem pohladil po vlasech, načech vyrazil do ulice. Až v tom okamžiku si všimla, že tasil dlouhý jedno-ruční meč.

Obrátila Faerona na záda. Díval se na ni mrtvými šedými očima, ve tváři výraz údivu smíšeného s bolestí. Slyšela sama sebe, jak štká, a nemohla přestat. Pokusila se otřít si slzy, ale měla mokré ruce. Když na ně pohlédla, uvědomila si, že je to krev.

Na ošetřovně bylo v tu chvíli poměrně ticho, ale ona slyšela hlasité hřmění a křik. Sebrala z přítelovy ruky dýku potřísněnou černou skřetí krví a nejistě se postavila. S rudou mlhou před očima se vydala na ulici. Nevnímalala vlastně skoro nic, jen její zrak hledal skřety, které by mohla zabít, a lidi, jež tím zachrání.

Nevěděla přesně, kde je, ale na rohu nějakého domu se něco dělo. Uslyšela ženský křik a rozeběhla se. Zabočila a spatřila elfku, která se skláněla nad bezvládným tělem a vzlykala.

„Co se stalo?“ zachraptěla Maryanen.

Žena neodpověděla, ale ukázala směr, kudy se zřejmě vydal pachatel. Maryanen se jím vydala. Brzy narazila na skřeta, který se plížil podél stěny. Jeho cílem se zřejmě mělo stát dítě, které dlelo vprostřed ulice a zmateně se rozhlíželo, možná hledalo rodiče. Maryanen vzkypěla žluč, vydala hrdelní zvuk a pozvedla dýku. Dítě se vyděsilo a rozeběhlo se pryč, ale skřet se otočil a rovněž napřáhl zbraň. Maryanen se pohnula kupředu; než však stihla cokoli udělat, mihla se kolem ní bílá šmouha a smetla skřeta mečem jediným mocným máchnutím paže.

Maryanen v setrvačnosti pokračovala dál a bez zájmu o to, je-li skřet živý, se na něj chystala vrhnout. Někdo jí v tom opět zabránil. Zjistila, že vězí v měkké a voňavé náruči, a zmateně vzhledla; ten den už podruhé zírala do tváře Celebornovi.

„Proč mě nenecháš být? Rozsápala bych ho!“ vykřikla a zalapala po dechu, když se pokusila mu vykroutit. Celeborn ji však svíral pevně. Maryanen se chvíli zmítala, ale pak jako by se zlomila, klesla na kolena a rozeškala se. Něžně ji objal a hladil po vlasech.

„On je mrtvý!“ vyla mu do hrudi. „Zabili ho, když mě chtěl chránit. Nebýt mě, byl by naživu. Co řeknu paní Bereth? Oživ ho, prosím, přiveď ho zpátky. Dělej něco! Proč nic neděláš?“

Celeborn ztrápeně semkl víčka, ale neodpovídal. Slova byla marná a zbytečná, prázdnější než kdy dřív. Ještě chvíli ji držel a jemně tišil, brzy se však museli zvednout; skřeti mohli být pořád okolo.

Maryanen už se vzchopila; pláč i křik opustila, jejich hranice měla dávno za zády, a nyní se procházela po poli soustředěné bolesti, která ji činila houževnatou a cílevědomou. Krev na jejím obličejí, kde se usadil sveřepý výraz posla smrti, působila děsivě.

Celeborn ji vzal za ruku a společně šli městem. Často potkávali rozrušené obyvatele, sem tam raněné i mrtvé, ale vypadalo to, že skřeti byli pobiti nebo zahnáni. Ze všech stran se trousili vojáci. Při pohledu na meč v Celebornově ruce a na dýku v Maryanenině oznamovali, že město už je v bezpečí; na střechy byli umístěni lučištníci, kteří sestřelí jakéhokoli zaběhnutého skřeta, který se ještě schovává, a všichni hraničáři byli provizorně povoláni k hlídce těsně kolem města.

Při příchodu na ošetrovnu se Celeborn nejprve ujistil, že je situace zvládnuta a obejde se bez něho. Faeronovo tělo mezitím stihli uklidit; ležel teď na jednom z neporušených lůžek v přízemí, víčka mu zatlačili a přikryli ho prostěradlem. Maryanen jen na okamžik ulpěla pohledem na jeho bílém obrysu, načež se odvrátila. Celeborn ji odvedl domů a usadil do křesla v obývacím pokoji, kde ji dříve často léčil.

Paní Bereth ustála novinu o manželově smrti daleko vyrovnaněji; jakmile však odešli Faeronovi kolegové hraničáři, kteří jí to oznámili, zhroutila se. Maryanen sama měla v srdci díru jako dlaň a neuměla si představit, jak by se cítila, být na jejím místě. Podepřela ji a paní Bereth jí dlouho štkala na rameni; své slzy už Maryanen vypotřebovala.

Pohřeb se konal tři dny po skřetím útoku. S úctou byli pochováni a mnoha lidmi oplakáni všichni, kteří při onom osudném střetu přišli o život. Bereth se opírala o Maryanen a ani jí už nezbývaly slzy, které by mohla prolévat. Prázdnými výrazy hleděly do neznáma – před duševním zrakem viděly Námovy síně a řady padlých, o něž nyní pečoval spolu s Vairě.

Ačkoli se nyní Maryanen na nějaký čas vzdala většiny svých koníčků a dny trávila doma, jejich domácnost byla nezvykle tichá. Celeborn věděl, že žádná slova nezmírní bolest ze ztráty přítele, a Maryanen bylo příliš těžko, než aby měla vůbec chuť mluvit. Přehrávala si události té uboze krátké chvíle, která jí navždy změnila život, a neubránila se tomu, aby nepřemýšlela, jak by vše mohlo dopadnout, kdyby něco udělala jinak.

Jednoho dne přišla za Celebornem, který se právě vrátil z ošetrovny a posadil se do křesla. Z jisté nostalgie k dávno minulým dobám si sedla k němu na opěradlo a svěřila mu alespoň část toho, co měla na srdci.

„Proč jsi mě tehdy zadržel?“ nadhodila tiše. „Dvakrát jsem se chtěla pustit do skřeta, ale ty jsi po každé přišel a zabránil mi v tom. Proč? I přes všechna nebezpečí jsem měla právo pomstít Faerona. Padl, když mě bránil, chtěla jsem mu to oplatit, postarat se alespoň o to, aby jeho vrah už nevstal...“

Celeborn si smutně povzdechl a vzal ji za ruku.

„Maryanen, já upřímně chápu tvou bolest, věř mi. Jestli chceš opravdu výstižnou odpověď, dovolu mi, abych ti povyprávěl svůj příběh.“

Maryanen přikývla.

„Nebyl jsem vždy takový jako nyní. To, co vidíš, není výsledkem svatého života, nýbrž pochopení skrze mnoho chyb. I já byl kdysi voják; byl jsem mladý, hloupý a příliš ostrý, chtěl jsem chránit svou zemi a dát těm na druhé straně pořádně do těla. V tomto jsi dosud byla moudřejší než já tehdy, vzhledem k rozhovoru, jež jsme vedli, když ses chtěla učit střílet.“

Tehdy jsem na sebe byl až pyšný, když jsem se stal šampionem vlastního oddílu v boji mečem. Měl jsem za sebou pouhých třicet let života, ale cvikem i prací se ze mě stal vazoun, po kterém pokukovaly i elfky kolem dvou set. Život byl sladký a jednoduchý – byli jsme tu My a na druhé straně byli Tamti a Oni, ti Špatní, Nepřátelé. Bojoval jsem za svou vlast, své lidi i za vlastní hrdost a dařilo se mi. Čím víc skřetů jsem ale pobil, tím ve mně rostl jakýsi pocit nespokojenosti, který jsem zatím nedovedl pojmenovat.

Jednoho dne nás skřeti málem přemohli. Střet byl ošklivý, padlo mnoho hraničářů z mého oddílu – mezi nimi i můj nejlepší přítel. Byl mladší než já a tehdy jsem ho považoval za měkkotu, ale miloval jsem ho jako bratra a vždy se ho snažil chránit. Viděl jsem mu do obličejce, když ho jeden ze skřetů nabral na kopí. Pro mě, pyšného a bezstarostného mladíka, nastalo nepředstavitelné peklo. Vyčítal jsem si každou vteřinu toho osudného zápasu a nemohl dojít klidu. Měl jsem pocit, že když pobiju dost skřetů, jeho smrt se tím nějak vylepší, vyrovná, vyruší, nebo to alespoň trochu zaplní prázdnotu v mém nitru.

Najednou, zničehonic jsem se ale zastavil. Díval jsem se na sebe do zrcadla a viděl vraha. Bylo to jako rána do žaludku. Vzpomněl jsem si na dlouhé debaty, které jsme rádi vedli s oním přítelem, kterého jsem nyní chtěl pomstít. Znovu jsem slyšel všechna jeho slova, jež mi najednou nezněla slabošsky, ale velice moudře. Konečně jsem *pochopil*, co se mi tím snažil říct.

Odložil jsem zbroj i meč a znechucen sám sebou jsem požádal o propuštění ze služby. Nějakou dobu jsem proseděl doma, jen jsem se díval z okna a dokola si přehrával přítelova slova, jako bych v nich chtěl najít útěchu. Nakonec mi došlo, na čem ve skutečnosti záleží, co je ta jediná hodnota

v životě, o jejímž prvenství se nedá pochybovat – je to láska. Láska k sobě, k lidem, ke všemu živému i neživému. Rozhodl jsem se tedy, že se dám na uzdravitele, a po čase jsem nechal ze svého sídla, které jsem dostal od rodičů, vystavět ošetřovnu; nechal jsem si jen tento malý byt.

Až tehdy, milá Maryanen, se má bolest ze ztráty začala mírnit. Naplnila mě láska, úcta a vděčnost. Mým posláním se stalo pomáhat a uzdravovat a jako bych tím nakonec pomohl sám sobě, uzdravil vlastní rány na duši. V tu chvíli jsem přítelův pohled na svět nejen chápal, ale i žil, a jeho smrt už mě netížila, protože jsem pochopil, že mi tím dal šanci najít v životě lepší smysl. To byl zvrát, jenž ze mě utvořil člověka, jakým jsem nyní.“

Maryanen poslouchala s hlubokým zaujetím. Nedokázala si Celeborna představit jako nezodpovědného hejska, ani když jí o tom vyprávěl. Už dávno však tušila, že tento na pohled mírný, laskavý a mírumilovný muž má ještě mnoho vrstev osobnosti, s nimiž dosud neměla tu čest.

Zároveň jako by se jí o něco ulevilo, když věděla, že tak blízký člověk prožil podobnou duševní bolest, s jakou se ona musí vyrovnávat právě nyní. Po dlouhé době se mu cítila být opět bližší.

„To je můj příběh,“ pousmál se Celeborn, když viděl, jak jeho vyprávění zapůsobilo. „Máš nyní představu, proč jsem tě zarazil, když jsi chtěla zabít?“

Maryanen si povzddechla a se sklopenýma očima přikývla.

„Nechtěl jsi, aby se ze mě stal bezcitný, pomstychtivý vrah?“

„Přesně tak, má milá. Pomsta nikdy neosladí tvou hořkost, nespláchně tvou bolest ani nenahradí tvou ztrátu. Nenávist, zlost a závist pouze ničí, čehož je temným příkladem Morgoth, jehož příběh zná každé elfí dítě. Jedině láska ti může ulehčit a jen nezištné, dobré činy mohou vyvážit to špatné v tvém životě. Zemřel-li tvůj přítel, možná to bylo proto, abys to pochopila dříve, než bude příliš pozdě.“

Jeho tichý hlas a mírný tón a především smysluplná slova, jež říkal, skutečně zaplňovala prázdnotu, kterou od Faeronovy smrti cítila. Pokaždé, když Celeborna slyšela takto mluvit, věděla, že jeho pohled odráží pravdu, jež měla ukrytu hluboko ve své podstatě.

„Děkuju ti,“ vydechla pohnutě a objala ho. Už už měla na jazyku ta správná slova, ta dvě, jimž se tak dlouho vyhýbala, ale jakmile si uvědomila, co chce říct, hrdlo se jí okamžitě stáhlo a plíce jí naplnil strach. Semkla pevně víčka a zabořila Celebornovi hlavu do ramene, aby se nemusela dívat do tváře vlastní neschopnosti.

Maryanen nějakou dobu trvalo, než vstřebala všechny ztráty a nálezy související s Faeronovou smrtí, ale už brzy se cítila dost silná na to, aby mohla směle pokračovat v životní pouti. Jen její směr se nyní změnil.

Už pár let nechávala spát své nadání pro léčitelství; nějak na to při všem tom zbrojení zapoměla. Nyní však požádala Celeborna, aby ji naučil něco víc z léčitelství, aby se k němu mohla přidat v domech uzdravování.

Ačkoli to nevyjádřil slovně, bylo vidět, že ho její obrat těší, stejně jako předtím tiše nesouhlasil s přípravou na boj. Směla nyní pracovat s pacienty, kteří se zotavovali z nějakých těžkých stresů nebo úrazů; Celeborn jí dokonce ani neříkal, co má dělat, a sám se spokojeným úsměvem z povzdálí sledoval, jak jí to jde.

„Už dávno jsem věděl, že pro to máš cit,“ svěřil se jí, když se ho ptala, jak se má o lidi starat. „Ty víš, co potřebují, já ti to nemusím tlumočit. Je to totiž tak jednoduché jako samo bytí – většina z těch, kteří skončí v domech uzdravování, potřebují chvíli klidu, pohody, radosti a smíchu. Někteří ale přicházejí, protože se cítí osamělí, smutní, prázdní, nemilovaní a vůbec; ti nepotřebují masti a obvazy, ale jednoduše dotek a objetí, společnost příjemného člověka, v němž se bude moci odrazit jejich vlastní hodnota. A jak jsem tak pozoroval, umíš zvolit správnou léčbu.“

„Chceš říct, že k uzdravení někomu stačí dotek?“ podivila se Maryanen. „Vždyť sem občas přicházejí na pokraji smrti, jeden by řekl, že potřebují víc...“

„Co je víc, než vřelé slovo či důvěryhodné gesto pro někoho, komu chybí láska?“ usmál se Celeborn. „Kromě toho, tvé ruce vždy byly a budou spojeny s veškerou energií bytí, a kdykoli se někoho dotkneš a obejměš ho, nabíjíš ho, ať to potřebuje, nebo ne. Při každém kontaktu – a často dokonce stačí pouhá blízkost – si elfové, lidé a všichni ostatní tvorové vyměňují svou životní sílu, tím duševně rostou a navzájem se učí, nepotřebují k tomu ani knihy a výcvik.“

Maryanen na něho chvíli zírala.

„Říkám si, jak hluboké musí být tvé znalosti, jestliže pokaždé, když promluvíš, mnohonásobně prohloubíš ty mé,“ zavrtěla hlavou obdivně.

„Má milá, tohle máš všechno zapsané v sobě, jen to musíš přečíst,“ smál se Celeborn. „Všichni se rodíme dokonale vybaveni do života, ale směšné a nepochopitelné je, jak jsme takovou spoustu vrozených znalostí mohli už dávno zapomenout...“

Paní Bereth se rovněž vzpamatovávala dobře. Maryanen k ní často chodila, seděly spolu a rozmlouvaly, nebo vařily a pekly; někdy si svobodně zabřečely a bylo jim trochu lépe. Obě si totiž občas bolestivě uvědomily, že místo v tomto domě i v jejich životech, které podvědomě stále držely Faeronovi, už je prázdné a znovu jej nikdo nevyplní. Ten divný pocit nastával pokaždé, když jim vzpomínky při pohledu na něco v domě zalétly do těch sladkých časů, kdy se tu ještě setkávali všichni tři. Dýka, již Ma-

ryanen předala vdově, visela na zdi opřená o hřeby jako památka na jejího majitele a na jeho statečnou, avšak tak zbytečnou smrt.

„Víš,“ nadhodila jednou Bereth prázdným hlasem, „kdybychom alespoň měli děti, ve kterých bych ho mohla vídat dál. Nejvíc si vyčítám právě tohle. Pořád totiž byla spousta času před námi a nebyla správná doba, správná příležitost. Vždycky se nějaká výmluva našla – a nejčastěji jsem to byla já, kdo se bál přivést děti do takového světa. Jenže když člověk očekává válku, není na nic, co by chtěl udělat, příliš brzy...“

Maryanen při jejích slovech myšlenky zalétly ke Celebornovi a u srdce ji bodlo.

„...protože později už nemusí dostat příležitost,“ dokončila tiše za Bereth. Elfka se na ni podívala. Zřejmě ji napadlo to samé, protože Maryanen stiskla ruku a řekla:

„Běž, dítě. Běž za hlasem svého srdce, dokud ještě můžeš.“

A Maryanen opravdu běžela. Prolétávala ulicemi města jako vichřice a v hlavě jí zněla Berethina lítostivá slova. Jak mohla být tak hloupá? Copak by ji stud z přiznání mohl bolet víc než ztráta toho, koho nejvíc miluje, aniž by mu stihla říct, co k němu cítí? Tak nedávno okusila smrt nejlepšího přítele, a přece ji nenapadlo, že by stejným způsobem mohla přijít i o Celeborna...

Vrazila do bytu, prosvíštěla skromnou vstupní halou a ocitla se na prahu obývacího pokoje. Střetla se s udiveným Celebornovým pohledem; zdálo se, že právě ukončil svůj den na ošetřovně a chystal se usednout k četbě.

Nadechla se, ale z úst jí znovu nevyšla ani hláska. Když začala propadat panice, Celeborn k ní přiskočil se starostí v očích.

„Děje se něco?“

Maryanen si připadala jako ryba na suchu a nedokázala mu ani odpovědět, jen zavrtěla hlavou. Jemně ji odvedl k jednomu z křesel a usadil ji. Připadala si hloupě, ale už nechtěla ustoupit. Shledala, že správná příležitost je ta chvíle, kterou si určíme sami – jedině v momentě, kdy se definitivně rozhodneme něco udělat, se nám nabídnou všechny prostředky k tomu, abychom to dokázali.

Zdálo se však, že v tomto případě slova prostředkem nebudou. Maryanen dál ztěžka lapala po dechu, hrud' staženou trémou jako před vystoupením, a nenacházela způsob, jakým by se vyjádřila. Celeborn na ni hleděl v obavách a něžně ji držel za ruce; Maryanen k němu najednou pocítila ještě hlubší náklonnost než kdy dřív, pokud to vůbec bylo možné. Na okamžik zavřela oči, snad v naději, že se tím něco změní, a když na Celeborna znovu pohlédla, rozhodla se. Naklonila se a políbila ho. Polovina její úzkosti se rázem rozplynula, o navrácení dechu však nemohla být řeč.

Když se odtáhla, ve strachu, co spatří, čelila Celebornovu vykolejenému výrazu. Vypadalo to, že je v šoku – nebo jen nevěděl, jak jí ohleduplně sdělit, že to bylo to nejhoupější, co kdy udělala, hned po osudném výletu do lesa. Maryanen se roztrásla.

„Promiň,“ vyhrkla. „Já jenom... Prostě... Nechtěla jsem...“ rudla a oči jí proti její vůli vlhly; bezmocně mávala rukama, aby to nějak skryla. Cítila se trapně jako ještě nikdy v životě.

Celeborn však její zadržávající se proud nemotorných omluv bez okolků přerušil. Vyzrazil kupředu a vtiskl jí hladový polibek. Maryanen nevěřicně vytřeštila oči, ale jeho něžný dotek ji brzy ukonejšil; roztála a spolu s ní roztály i všechny její obavy.

„Maryanen,“ zachraptěl pohnutě, když se jí opět podíval do tváře. „Ani nevíš, jak dlouho jsem o této chvíli snil – ale ani v tom snu mě nenapadlo, že je to možné.“

Usmála se; u srdce jí najednou bylo tak lehké, že by se mohla vznést.

„To jsme byli dva,“ šeptla. „Milovala jsem tě od chvíle, kdy jsem se vrátila. Byl jsi najednou někdo jiný a já tě poznala jako muže, tak laskavého, moudrého a úctyhodného, a přitom krásného jako slunce, kdyby bylo ze stříbra a ledu.“

Celeborn se tiše zasmál a opřel se čelem o její.

„A slepého jako krtka,“ dodal pobaveně. „Díval jsem se na tebe jako na svatý obrázek, když jsi pod mýma rukama rozkvétala do krásy. Znal jsem tě tak dlouho a přece ani trochu. Byl v tobě stále kus tajemství, bez ohledu na to, kolik svých starostí a radostí jsi mi svěřila. Tak jemná, a přece houževnatá, paličatá a svá. Ačkoli jsem se na tebe díval častěji a déle, než bylo podle mě zdravé, nevšiml jsem si na tobě ničeho než mírné odtažitosti – a dle toho jsem soudil, že tvůj vztah ke mně se ochladil.“

Maryanen ho objala kolem krku.

„Vidíš – já cítila, že jsi frustrovaný, kdykoli jsem se bezmyšlenkovitě zachovala důvěrněji, než jsem pokládala za vhodné pro schovanku.“

„Aby ne...“ Ulehčeně vydechl. „Má nejsladší! Jsem nesmírně rád, že jsi udělala ten první krok, k němuž jsem se já nedokázal odhodlat. Teď se mezi námi vše mění.“

„Konečně,“ pousmála se Maryanen. Na to Celeborn už nenacházel slov, a tak ji jen políbil.

Přislíbili si lásku a důvěru na podzim toho roku.

A tak ubíhaly yény; svět kolem se soužil a bojoval s temnotou, ale ve společné pouti Maryanen a Celeborna bylo radosti více než dost. Společně harmonicky spravovali domy uzdravování, pomáhali lidem a vychovávali děti. Jestliže ostatní páry spojovala podobná povaha, u nich to platilo dvojnásob:

duch poznání a moudrosti, který je obestíral od začátku, s každou další zkušeností a překážkou rostl a kvetl a jejich pouto se utužovalo.

Nebyla to však jediná radost, jíž byla Maryanen požehnána. Právě třicet osm let po složení slibu se do jejího života navrátilo něco, co považovala za ztracené...

Šla městem a mířila ke své přítelkyni Bereth, když tu ji zastavil elf.

„Mohu vám nějak pomoci?“ otázala se nepříteliš vřele, neboť nebyla zvyklá mluvit s nevychovanými lidmi. Elf se na ni usmál.

„Mohla bys mě pro začátek obejmout,“ řekl bez uzardění. Maryanen se zastavil dech. Polkla a zadívala se mu do očí. No ano, zevnějšek byl trochu jiný, především nový, mladší, ale ten hlas a pohled...

„Faerone?“ vydechla. „Kde... jak...?“

„Nechtělo se mi vás dvě tak brzy opouštět,“ pokrčil rameny. „Chvilku to sice trvalo, než jsem dospěl a vzpomněl si, co že jsem vlastně nechal za sebou, a pak jsem musel překonat plavbu i nesnadnou cestu souší – ale teď jsem tu. Vrátil jsem se.“

Maryanen se mu s radostným výkřikem vrhla kolem krku.

Paní Bereth, ke které se vydali okamžitě na to, chvíli nebyla schopná slova. Pak ale jadrně vynadala Faeronovi, kde se tak dlouho toulal, a štěstím ho umačkala v náruči. Dlouho pak rozmlouvali – vždyť toho bylo tolik k vyprávění – a od té chvíle Maryanen považovala svůj život za dokonalý.

S Celebornem společnými silami vypustili do světa novou pověst o zrzavých vlasech – netrvalo dlouho a lidé, jenž je pozorovali, začali říkat, že rusovlasé dítě překoná velké překážky, aby se mohlo těšit velikému štěstí.

Story by Anna Koroleva © 2012

The Lord of the Rings characters & background © J. R. R. Tolkien

